

MAGYAR NÉPLAP

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI KATOLIKUS HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN PÉNTEKEN 16 OLDAL TERJEDELEMMEL.

Előfizetési ára:		Szerkesztik:	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VIII., Práter-utca 44. Egy petitsor hirdetés ára 10 krajcár.
Egész évre	1.80	LEPSÉNYI MIKLÓS	
Fél évre95	és	
Negyed évre50	NÉMETH GELLÉRT.	
Egyes szám ára 4 kr.			

1899. 30/7

Aratáskor.

Ki mint vet úgy arat, — tartja a magyar példabeszéd. És így is kellene annak lenni. De van ám egy másik közmondás is amely meg így szól: „hiába az ember iparkodása, ha nem járul hozzá az Isten áldása.“ Hiába szántja meg az ember a földet, hiába veti be tiszta jó maggal, hiába boronálja azt be a legjobb elkészített földbe is. — ha az Isten nem ad hozzá kedvező időjárást, kárbavesztett az ember iparkodása. S ezt a kedvező időjárást, ezt az istenáldást csak buzgó imával lehet a jó Istentől lekönyörögni s nem káromkodással, a mihez pedig a magyar ember nagyon is hozzászokott. Az Istennek, Krisztusnak, Máriának szent nevét káromkodva nagyon gyakran ereszti ki száján a magyar ember. Pedig az Isten káromlásával se fagyot, se jégesőt, se szárazságot, se tüzet, se árvizet, se döghalált, se éhséget eltávolítani nem lehet. Azonban a buzgó imádással, igen is lehet. A káromlással se a rozsdát, se az üszköt, se a filok-

szerát, se a peronoszporát nem lehet megszüntetni.

De térjünk most már ezen kis kitérés után át magára a termelésre s különösen a magyar gazdának oly annyira kedves buza-termelésre.

Hol vagyok?

A nagy adót, adóságaink után fizetett még nagyobb kamatokat és bevásárlásainkat ma már nem a buza födözi. A népet nem a buza tartja

Nem ujság az, már a verebek is csiripelik, hogy a buza-termelés manapság már nem hozza meg a kisgazdáknak azt a hasznot, a mit a gazda remélt. Ha sok a buza, akkor alacsony az ár, ha pedig kevés a buza, akkor meg semmit se használ a magas ár, mert nincs mit eladni. Vagyis más szóval: ha van kínálat, akkor nincs kereslet a piacon, ha pedig kereslet van, nincs kínálat. A gazda soha se tud összekerülni pénzével, se a pénz az ő legilletékesebb gazdájával. A buza-termelése ma már többbe kerül, mint a mennyi hasznot hoz.

el, hanem a másfélék termelése. — A buzának nagyon sok az ellensége. A nagy hideg, a nagy meleg, a sok eső, a jégeső, a köd, a rozsda, az üszög, a sok bogár. Hol megdül, hol nem szemzik. Vagy megfehéredik, vagy fekete lesz időnap előtt, a helyett, hogy kalásza aranysárga lenne. A termés vajmi ritkán üt be. Csak 1855-től 1875-ig, tehát 20 év alatt, nyolcszor szorultunk időgen buzára. A buza nem csak azért csal, mert gyakori a rossz termés, hanem azért is, mert drága a termelése. Drágább a termelése mint más országokban, mert nálunk nagyobb a föld terhe, magasabb a munkabér, kevésbé termékeny a talaj, bizonytalanabb az időjárás mint másutt.

Vegyük csak számba a gazda kiadásait, hogy mi mindennek kell fizetnie egy hold után, mibe kerül egy hold művelése és mennyit jövedelmez? akkor eláll a lelekzetünk. Első sorban is vegyünk csak az állami, törvényhatósági és községi rengeteg adókat, a nallatlan nagy pótlékokat, az egyházi és iskolai adókat, mert ez is csak terhes adózás a népre, különösen protestáns honfitársainkra. Számítsuk csak ki, mennyibe kerül a vetőmag, a szántás-vetés, fogasolás, lóronálás, trágyázás, gyomlálás, az aratás, a behordás, a cséplés, a rostálás, a kazalozás, a tűz és jég elleni biztosítás, a cselédber, a csikós, a kondás, a csordás a juhász, a borjúpásztor, a kéményseprő, a bakter, a kerülő, a bodnár, a kovács, a víz-zabályozás és egyéb fuvardíjak. Tegyük hozzá mind-ezen kiadási összeghez a föld árának kamatait, aztán hasonlítsuk ezt össze a földből nyert haszonnal, tudom hogy elered az orrunk vére mikor látjuk, mennyivel haladja túl a bevételt a kiadás!

Ezért sürgetjük mi az adóleszállítást, hogy a kisgazda is megelhessen nehéz munkája után és családjának valamiképp még félre is tehessen.

A gazdasági írók és buvárkodók arra az eredményre jutottak, hogy egy hold buzaföld *átlagos* termése csak 3.84 métermázsa. A métermázsanak *átlagos* ára nem több 8 forint 50 kr-nál. Minél fogva az egy hold buzaföldnek a nyers bevétele csak 32 frt 64 krt tesz ki. Az egy holdra eső kiadás pedig 34 forintba rug, amiből világos, hogy a tiszta veszteség holdanként 1 forint 36 krajcár.

Ebből tehát az következik, hogy a kisgazdának főtermelését nem szabad a buzára fektetnie, hanem másféle terményeket kell inkább gondoznia, olyanokat, amelyek előállítására több és biztosabb jövedelemmel kecsegtet. A buza-termelést haszonnal csak a nagy uradalmak üzhetik. Akik nem termelhetnek nagyban, azok inkább a kertészetbe vágó növényeket tenyész-
szék, karöltve a mindennemű állattenyésztéssel,

ami most is kíségitője a kisgazdának. Erről gondolkozzanak hát kisgazdánk, ha végkép elpusztulni nem akarnak a nagy adóteher alatt. Mert, hogy nálunk az adó csakugyan a legnagyobb, az a következő adatokból tűnik ki:

Egyenes adóból esik egy lélekre:

Oroszországban 2 frt 15 kr., Németországban 3 frt 75 kr., Ausztriában 4 frt 48 kr., Angolországban 4 frt 58 kr., Magyarországon 7 frt 17 kr.

Földadót fizetnek Ausztriában 22 százalékot (vagyis minden 100 forintból 22 forintot); Magyarországon 33 százalékot.

Személyes adóban fizetnek Ausztriában 10 százalékot, Magyarországon 13½ százalékot.

Pótdadót fizetett Magyarországon 1894-ben 560 község 5-től 20 százalékgig; 1439 község 20 százalékot; 30 százalékot fizetett 1503 község; 40 százalékot 1086 község; 45 százalékot 978 község; 50 százalékot 657 község; 60 százalékot 564 község; 70 százalékot 705 község; 80 százalékot 357 község; 90 százalékot 199 község; 100 százalékot 119 község; 100-nál is többet 64 község. Hova vezet ez?

Évi költségvetésünk meghaladja az 500 millió forintot. (Vagyis 500 millió forintnál több az ország kiadása évente.) Az ország földbirtokának az értéke 5000 millió forint. Ezt pedig tehát 5400 millió adósság; s fogyasztási adónk mégis fölrugott 12 millióról 150 millió forintra.

Erre csak azt mondhatjuk, hogy szegény ország, de még szegényebb nép! Mert testünk az államé, miatta katonáskodunk; pénzünk az államé, hogy elköithesse; jogunk az államé, hogy parancsolhasson; vallásunk az államé, hogy ő köthessen bennünket össze és ő választ-hasson szét.

Hát kik a nép igazi barátai ily súlyos körülmények között? Azok-e akik a népnek az adóleszállítás iránti kérvényét az országgyűlésen pártolták, vagy azok, akik a szájukat se nyitották föl? Erre feleljen majd annak idejében maga a nép.

Dr. Bakonyi Elek.

POLITIKAI HIREK.

Figyelem!

A nyár folyamán megindulnak a képviselők beszámolói és barátságos látogatásai. Sőt megindulnak a népgyűlések is. Sietünk figyelmeztetni a népet, hogy képviselőik akár látogatásra, akár beszámolóra jelenjenek meg közöttük, vagy tartson bár

valamely párt népgyűlést a községben, vegyék kézbe a híres 29 pontot s midőn a képviselő beszédét elvégezte, valamelyik értelmes férfi álljon elő s intézzen kérdést a képviselőhöz, hogy miután a választók szíve-lelke elválaszthatatlanul össze van forrva a 29 pont minden egyes pontjával, feleljen férfias nyíltsággal: helyesli-e és elfogadja-e ezeket a pontokat? mert ettől teszik függővé támogatásukat. Ha nem fogadja el, azonnal fordítsanak neki hátat és hagyják a faképnél. Ha pedig elfogadja: haladék nélkül tegyék eléje a 29 pontu ívet, (melyet 10 krajcárért bárkinek megküldünk,) s kérjék meg a képviselőt: legyen szíves e pontok alá e három szót jegyezni: „Elfogadom, helyeslem és követelem.“ Ezután pedig írja alá a nevét. Ezt az áltírt ívet aztán küldjék föl a „Magyar Néplap“ szerkesztőségének, hogy mindig kéznél tarthassuk s a képviselőt figyelemmel kísérhessük. Valamint arról is kérünk azonnal gyors értesítést, ha a képviselő a 29 pont aláírását és elfogadását megtagadná, hadd csávázzuk ki az ilyen képviselő bőrért érdeme szerint s hadd ajánljuk be a választók figyelmébe.

Ezt tedd meg nép, majd akkor lekonyítjuk a pöffeszkedő fickóknak a fülét, kik csak a választáskor ismernek rád, de aztán kuttyába se vesznek.

Éljen az általános választói jog!

Mult vasárnap a néppárt Vörösvárott sikerült népgyűlést tartott. A gyűlés egyik szónoka: Meszlényi Pál a néppárt programját fejtegetvén, belevonta beszédébe az általános választói jog kérdését is. Midőn ezt megemlítette, a hallgatóság varázsütésre zajos tetzésben tört ki, jelezvén ezzel, hogy a szónok a szívéhez nyult s legbensőbb óhajának adott hangot. Igen örülünk, hogy a nép megnyilatkozott az általános szavazati jog mellett, mert ebben csak a mi 29 pontunk igazolását látjuk. Nagyon szükséges a néppártnak is értésére adni, hogy a nép várja, kívánja és akarja az általános és titkos szavazati jogot. Hisz ezt a népnek saját maga hasznáért kell követelnie. Azért ismételve is arra hívjuk föl a népet, bárhol legyen népgyűlés, folyton ezt kiáltozza:

Éljen az általános szavazati jog!
Eljen a 29 pont!

Sima Ferenc ügye.

A képviselőház összeférhetetlenségi bizottsága hétfőn délelőtt akart foglalkozni Sima Ferenc csőd-ügyével, de a bizottságnak csak 3 tagja jelent meg. Az elnök tehát kimondta, hogy miután a bizottság nem határozatképes, a parlamenti szünetidőre való tekintettel, csak az őszi ülés elején fog ez ügygyel ujabban foglalkozni.

A választópolgárok figyelmébe.

Az 1900. évre érvényes országgyűlési képviselő választóknak hivatalból összeállított ideiglenes névjegy-

zékei az 1874. évi XXXIII. t.-cz. 53. §-a értelmében folyó évi július 5-től kezdve folyó évi július hó 25-ig bezárólag a közigazgatási hatóságok hivatalos helyiségeiben (község-háza, város-háza) közszemlére lesznek kitéve. Ezen ideiglenes névjegyzékeket a jelzett napokon reggeli 8 órától déli 12 óráig mindenki megtekintheti és délután 2 órától 6 óráig ugyanott lemásolhatja. Mindazok, a kik az 1874. évi XXXIII. t.-cz. 44. §-a és a kuriai bíraskodásról szóló 1899. évi XV. t.-cz. 141. §-a értelmében felszólalásra akár azért, mert a választók névjegyzékébe be nem vétettek; akár azért, mert nevük, foglalkozásuk, vagy életkoruk hibásan lett beírva; akár azért, mert valaki jogosulatlanul lett felvéve, vagy kihagyva, — jogositva vannak felszólalásaikat írásban a szükséges okiratokkal felszerelve, a központi választmányhoz címezve folyó évi július hó 15-ig bezárólag az illető községi vagy városi elöljáróságnál beadni. Ezen felszólalásokat az illető hatóságok hivatalos helyiségeiben a hivatalos órák alatt mindenki megtekintheti és azokra vonatkozólag netán teendő észrevételek írásban, minden beadvány külön a szükséges okiratokkal felszerelve az 1874. évi XXXII. t.-cz. 45. és 46-ik §§-ai alapján a központi választmányhoz címezve, július hó 16-tól 25-ig bezárólag az illető hatóságoknál benyújthatók.

Szalavszky megy.

Ismét megy egy főispán! A Bánffy-főispánjai közül való, egyike azoknak, a kik a régi rendszert képviselték bizonyos irányban.

Szalavszky Gyula nyitramegyei főispán menesztéséről van szó. Biztos forrásból arról értesülünk, hogy Szalavszky főispán beadta lemondását és hogy elbocsátási kérvényét a király is aláírta már, sőt Szalavszky el is bucsuzott vármegyéjétől. Ezzel a tisztítás munkája tovább folyik, bár lassan. A kormány nem igen mer gyökeres eszközökkel neki menni a rendszerváltoztatásnak és ebben a tényében is az a hajlam nyilatkozik meg, hogy az erőszakosság rendszerét a jog, törvény és igazság rendszerével cserélje föl.

Az adóbefizetés megkönnyítése.

A magyar kormány külföldi mintára, be akarja hozni, hogy az adót a postatakarékpénztár útján is lehessen fizetni. Ez által nagyon meg volna könnyítve különösen a félreeső pusztán és faluhelyen lakóknak az adóbefizetés, de a kincstár kamatot is nyerne, mert míg a mai rendszer mellett az adóhivataloknál száz- ezrekre menő pénz hever huzamosabb ideig kamat nélkül, addig a reform által a ma befizetett adópénzek már a második, a távolabbi hivataloknál befizetett adópénzek pedig a harmadik napon kamatoznak. A reformon (ujítás) már dolgoznak a pénzügyminiszteriumban. A tervek szerint a mai postatakarékpénztári befizetési lapokat némileg módosítják. Az adóbefizetésre szánt lapok ugyanis nem három részből, mint eddig, hanem négy részből fognak állani. Az ellenőrzési szelvényből, elismervényből, befizetési lapból és egy levelezőlapból. Az ellenőrzési szelvényt, az elismervényt és a befizetési lapot a befizető, a levelező-lapot pedig a postahivatalok töltik ki. A befizetési lapot a postatakarékpénztárhoz, a levelező-lapot pedig ahhoz az adóhivatalhoz küldik, a melynek részére az adófizetés történt. Az adóhivaltól a befizető értesítést kap, melyen a hivatal elismeri az összeg befizetését és tudatja, hogy esetleg mennyi adótartozás maradt még fenn.

Országgyűlés.

Julius 1.

(Fogyasztási pótlékok. Kisebb javaslatok.)

E javaslatokat *Neményi Ambrus* ismertette: *Rátkay László*, *Mezei Mór*, *Münnich Aurél*, *Kulman János* és *Lukács* pénzügyminiszter szólottak hozzá. Módosítás kevés esett a javaslaton. Egy jó javaslat is elfogadtatott, hogy a korcsmáros, aki részeg embernek ismételt borot ad: italmérési jogosultságát veszti. A gyümölcs-pálinka-gyártást hasonló elbánásban részesítették a konyakkal.

Letárgyalták még az igazságügyi palota és a honvédelmi minisztérium kibővítéséről intézkedő javaslatokat is.

Az ülés végén *Lukács Gyula* interpellált *Sepper Kajetán* kispesti lapszerkesztő ügyében, akivel alapos megtorlást követelő törvénytelen ségét és cudarságot követtek el.

Julius 3.

(A részvénytársaságok, biztosítótársaságok, közkereseti és iparszövetkezetek kölcsönös bebocsátásáról szóló törvényjavaslat.)

Szemere Attila előadó elfogadásra ajánlja a javaslatot.

Lévay Lajos kéri kimondani, hogy Magyarországon működő biztosító társulatok díjtartalékait magyar értékpapirokban kötelesek elhelyezni.

Hegedűs Sándor kereskedelmi miniszter: Épen most készül a törvényjavaslat, mely e kérdéssel foglalkozni.

A valuta rendezésére és a bank ügyére vonatkozó javaslatok.

Pulszky Ágost előadó ajánlja elfogadásra mind a nyolc javaslatot.

Komjáthy Béla a javaslatok ellen beszél. A közös bank helyett magyar bankot követel.

Kossuth Ferenc ugyanezen szellemben szólal föl.

Julius 4.

(A valuta rendezésére és bank ügyére vonatkozó javaslatok.)

Pölcner Jenő: Öneki nem kell a közös bank. Elismeri, hogy a mostani kiegyezési tárgyalások vívmányokat hoztak, de azt hiszi, annak ára a magasabb kvóta.

Madarász József: 1867 óta nem volt államférfi, ki Bécsben megmondta volna, hogy a magyar huségét csak a függetlenségért adja oda.

A vitát bezárlják.

Lukács László pénzügyminiszter: Ahhoz kétség nem fér, hogy Magyarországnak joga van az önálló bankhoz s a tárgyalások alatt sokszor közel állottak fölállításához. A banktól mi biztosítékot követeltünk, hogy Magyarország hitelügyeinek és a valuta rendezéseinek szükségleteit kielégíti. Mindezeket a követeléseket kielégítette a bank. Majd vitatkozik *Komjáthyval* és *Kossuthal* s kimutatja, hogy fölfogásuk téves.

Interpellációk.

Szell Kálmán miniszterelnök *Polónyi Géza* egy régebbi interpellációjára felelt a szociáldemokraták lefoglalt pénze ügyében.

Rátkay László azt kívánja, hogy *Petőfy halálának* 50 éves évfordulati ünnepségén a nemzet törvényhozása képviselve legyen.

Wlassich Gyula vallás és közoktatásügyi miniszter hozzájárul a gondolathoz s indítványozza, hogy a Ház elnöke az ünnepségen küldöttséggel jelenjék meg.

Molnár János interpellációt intéz a belügyminiszterhez azért, mert a jászberényi régi kormánypárt azon a napon, amelyen *Lippich*, az új főispán bevonult Jászberénybe, maskara-népünnepet rendezett, hogy a népet a főispán fogadásától elvonja. De nem e miatt interpellál. Hanem amiatt, mert ez a maskaramenet az ünnepi istentisztelet idején megjelent a templom előtt s ott sippal, dobbal, gunyos kurjongatásokkal hallatlan botrányt követett el a vallás ellen. Három utcai suhancot számár háttára ültettek, azok derekára dióból, mogyoróból, rothadt almából olvasót kötöttek, kezükbe ugyanilyenfajta keresztet nyomtak s a suhancok az olvasóval és keresztel vad kurjongatások közt verték a szamarakat. A maskara-ünnep rendezésébe belefolyt a jászberényi városi hatóság. Kérdezi a minisztert: kész-e e botrányt megtorolni?

A holnapi ülésen kívül már csak a jövő héten lesz egy gyűlés s aztán a nyári szünet következik.

Hare vagy béke?

A kóser liberalizmussal felhígított 48-as pártnak van egy kedves szólama, egy kedves vesszőparipája. Ha velünk szóvitába keverednek, azon nyargalóznak, hogy ha már egyszer törvény a polgári házasság, a polgári anyakönyvezés, a felekezetenkülség, a vallásszabadság és legközelebb a szószékparagrafus, hát csak nyugodjunk bele.

Jól tudjuk, hogy egyéb mondani valójuk nem igen lehet. Ideje, hogy megfeleljünk erre a szépen hangzó gunyolódásra. Nyugodjunk bele! Istenem, be szépen szól az én kis madaram, az én liberális atyámfia!

Kedves 48-as szélbali barátom! Ha a szabód egy nadrágot varr neked, a melyik ott feszül meg a hol bönek kellene lennie és ott bő, a hol feszesnek kellene lennie, vajjon bele fogsz-e te ebbe nyugodni? Vagy ha csizmadiád egy rövid csizmát varr, bele fogsz-e te ebbe nyugodni? Talán még a lábad fejből is levágsz egy hüvelknyit? Ugy-e bár azt mondod, hogy ez tisztára bolond beszéd? Jaj volna annak a szabónak, a vargának, a ki egészen véletlenül neked ilyen ruhát, csizmát készítene! És most engedd kimondanom, hogy egy cseppet se okosabb az, amit te kívánsz tőlünk. Mert lásd drága polgártársam, a törvény sok tekintetben olyan mint a ruha. Az ember benne mozog, vele él. Minden jogtétel, mely az emberiség viszonyait szabályozza, törvény. És viszont, az ember minden viszonyára van törvény. Más meghatározás: szerint a törvény a felsőbbbségnek azon rendelet, melyet nemcsak a közönség számára, de javára is kell hozni. Tehát az emberiség javának előmozdítására kell szolgálnia. Olyan mint a ruha. Nem az ember van a ruha végett, hanem a ruha van az ember végett. A törvény van az emberért, nem az ember a törvényért. Ha rossz a ruha, ki kell javítani s ha ezt nem lehet tenni, el kell vetni. Ha rossz a törvény,

azt is ki kell javítani; ha egészen hasznavehetetlen, el kell dobní, el kell törölni.

A rossz törvény ellen küzdeni nem esztelen, nem hasztalan dolog, hanem kötelesség. Mert végre is a törvény, — az emberi törvény nem olyan dolog, a min változtatni ne lehetne, a mit eltörölni nem volna szabad. Ember hozza a törvényt, ember el is törölheti. Az országgyűlés szavazza meg és a király szentesíti; tehát ugyanazon hatalom el is törölheti, mint például meg lett szüntetve a jobbágsági törvény.

Már pedig az egyházpolitikai törvények rosszak a legfuserabb szabó munkájánál. Bővek ahol szükeknek kellene lenniök és megfordítva. Bő utat nyitnak a vallástalanságnak, az igaz lelkiismeretre pedig békót, bilincset vernek. Legigaztalanabbak pedig a katolikus egyház iránt. Pedig, hogy egy törvény Isten előtt is, lelkiismeretben is kötelezzen, annak a törvénynek tisztességesnek, igazságosnak kell lenni, mely nem akadályoz meg abban, hogy az emberiség végcélját elérje, az Isten parancsait megtarthassa.

De egyáltalán mi jogon, mi alapon hoz nekünk az állam egyházi ügyeinkben akár igazságos, akár igazságtalan törvényeket? Kitől nyert erre hatalmat? Tehát nem elég már az, hogy mi katolikusok minden viszonyainkban, melyek bennünket az államhoz és embertársainkhoz kötnek, engedelmeskedünk az állam törvényeinek? Vannak pénzügyi és általános közigazgatási törvényeink és mi azoknak engedelmeskedünk. Vannak adóügyi, illetékügyi, közegészségi, törvényhatósági, vízjogi, közúti, vámügyi, vasuti, mezőgazdasági, mezőrendőrségi, állategészségügyi, erdészeti, vadászati, halászati, cselédügyi stb. törvényeink, és mi azoknak mindig a leghivebben engedelmeskedünk, mert a katolikus vallás parancsolja, hogy nevezek a büntetés félelme miatt, hanem lelkiismeretben is tartozunk az állam törvényeinek engedelmeskedni. A katolikus egyház nyilván tanítja Krisztus igéit: Adjátok meg a császárnak ami a császáré és Istennek ami az Istené.

Egyházi ügyekben a katolikus egyháznak magának van csak joga törvényeket hozni. Neki nem diktálhat senki. Azért mondotta már cordovai Osius N. Konstantin császárnak: „Ne avatkozzál az egyházi ügyekbe, ne osztogass nekünk parancsokat, hanem inkább a mi parancsainkra ügyelj! Neked az Isten polgári hatalmat adott, reánk pedig az egyházi ügyeket bízta. S valamint az, a ki téged hatalmadtól akar megfosztani, Isten rendelését sérti meg, a szerint óvakodjál te is attól, nehogy az egyházi ügyeket magadhoz ragadván, nagy bűnnel terheld lelkedet. Adjátok meg a császárnak, ami a császáré és Istennek, ami az Istené!”

Honnan vette Osius ezt a bátorságot? Az apostoloktól tanulta.

Sz. Péter és sz. János feleltek így a zsidóknak, midőn megtiltották nekik, hogy a feltámadt Krisztust prédikálják, mondván: „Inkább kell engedelmeskedni Istennek, mint az embereknek”.

A világi hatalmasságtól egészen független hatalmat adott nekik Krisztus Úrnak. Nem a császárnak vagy a minisztereknek, hanem az apostoloknak mondotta: A ki titeket hallgat, engem hallgat, aki titeket megvet, engem vet meg. Szintén sz. Péter apostolnak és ezáltal a római pápának mondta: „Legeltesd (tanítsd) az én juhaimat, legeltesd az én bárányaimat.” „Amit megkötsz a földön, meg lesz kötve a mennyben is.” Mi katolikusok éppen azért soha sem ismerjük el, mint a reformált egyház hívei, hogy ezen egyházi hatalmat a fejedelmek is jogosan gyakorolják.

IX. Pius pápa átokkal sujtá mindazokat, akik azt tanítják, hogy az egyház nem független társaság, és nem bír az ő isteni alapítójától öröklött állandó jogokkal, hanem a világi hatósághoz tartozik megállapítani, melyek az egyház jogai és minő korlátok között gyakorolhatja azokat.

A józan ész is követeli, hogy az egyház maga hozzon törvényeket az ő belügyeiben, miután ő maga érti azt legjobban, mint amelynek feje a Szentlélek Isten sugallása által is segítetik. Vagy nem volna-e furecsa, ha egyházfők avatkoznának a hadügyminiszter, vagy a kereskedelemügyi miniszter dolgába? Jogosan mondhatnák, hogy ahhoz már csak ők értenek legjobban, ne avatkozzék abba senki. De viszont, már a vallási ügyeket is csak hagyják azokra, akik azt legjobban tudják, kik életük egy jó részét vallási tanulmányoknak szentelték! Tehát nem nyugodhatunk meg abban, hogy az állam határozza meg, mit prédikáljanak papjaink, az állam kössön házasságot, vagy akármely, a vallás belügyi természetéhez tartozó törvényt hozzon.

Ezért nevezik a néppártot izgató, forradalmár pártnak, mert az így hozott s már meglevő egyházpolitikai törvények ellen küzd. Ugyan édes jó 48-as uraimék, de hát nem maguk azok, akik szintén meglevő törvények ellen küzdenek? Vagy a 48-as párt ábecéjét se tudják? Vagy elfelejtik azt, hogy önök meg a 67-ik évi törvény XII. cikkje ellen kapálóznak? Csak egyszer engedtek ebből, csak egyszer pártolták a kormányt, mikor arról volt szó, hogy bennünket, katolikusokat kell fojtogatni.

Igen, igen! 1893. május 19-én, midőn önök megbuktathatták volna a Wekerle-minisztériumot, akkor az történt, hogy a 48-as párt kimondta, hogy helyesli a Wekerle-kormány liberális egyházprogramját. Kossuth Lajos, a párt feje maga mondotta, hogy ha az ördög bornya is, el kell fogadni a polgári házasságot.

Pedig lássák jó 48-as uraimék, az a 67-ik törvény nem bántja ám senkinek se a vallását, — sőt még kipótolva az 1868. 53-dik törvénycikk által, oltalmazta a bevett vallásfelekezeteiket!

Lássák tehát, kendtek se jobbak ám a Deákné vásznánál.

Ne csináljanak azért vessző-paripát a vallásügyeiből. De ha így áll a dolog, ha önök azok, akik a hurkot a mi nyakunkra fojtani segítették, ha önök azok, akik megvesszőzték a mi vallásunk képviselőit: ne kívánják, hogy mi mindebbe belenyugodjunk, hogy talán levett kalappal álljunk önök előtt, sőt talán még kezét is csókoljunk!

Mi türelmes emberek vagyunk, de ezt már nem tesszük meg. A sz. apostolok életüket adták vallásukért: nekünk is van egy életünk és a mi életünk se drágább, mint az apostoloké volt. Harcolni fogunk szívünk utolsó dobbanásáig, az utolsó leheletig, vérünk utolsó cseppjének elhullásáig, azon dicső pártunk zászlaja alatt, mely vallásunkat védi. És ha a csatában elhalunk, ezen pártunk megrongyolt zászlója legyen a mi szemfödőnk, és utolsó erőnkkel is azt fogjuk elutogni:

Eljen a néppárt!

Teller Vince,
káplán.

Társadalem és sajtó.

A napokban egyik „keresztény” napilapban „Társadalem és sajtó” címen egy vezércikket olvastunk, melyben a ciskiró szemrehányást tesz hazánk

„keresztény” közönségének, hogy nem pártolja eléggé a „keresztény” sajtót. Szerintünk azonban ennek nem a „keresztény” közönség, hanem maga a „keresztény” lap az oka. Megmondjuk mindjárt az okát is, mert nem pártolja eléggé a „keresztény” közönség. Ennek főoka az, hogy e lapnak „katolikusnak” és pedig szigorúan „katolikusnak” kellene lennie, és a németországi katolikus centumpárt *keresztény-szociális programját* kellene irányadóul elfogadnia. Azonban e lap nem a katolikus „Germániát”, hanem a berlini „Kreuzzeitung” konzervatív irányát követi. Már pedig hazánk keresztény közönsége, főleg azonban az általunk fölvilágosított katolikus közönség még nem oly oktondi, hogy az ilyen irányt filléreivel támogassa. Irjanak csak azon napilapban a katolikus népek úgy, a mint a németországi „centrumpárti” katolikus hírlapok irnak és mindjárt nem lesz okuk a panasza.

A „Kölnische Volkszeitung”, katolikus centumpárti verérlap, folyó évi február 28-ik számában a berlini „Kreuzzeitung”-gal vitatkozván, többek között a következőket írta:

„Igen, a „haszon!” Az ó-porosoz konzervatívok nagyon sűrűn szidják a „börzezsídot”, de egyet-mást biz ok is ellestek tőlük, ellenségeiktől; s pedig nemcsak azt, hogyan ásitának és köpnek*) s mik azon dolgok, melyek a szívükhöz vannak növe? A törvényhozás olyan átalakulása, mely kizárólag a kelet-elbai nagybirtokosok érdekeit tartja szem előtt, míg a munkásoknak, kiket a röghöz akarnak kötni és akiktől el akarják venni a szabad költözködés jogát, hogy az „uraság” olcsó munkásokat kapjon, — csak derest készít. Ellenszolgáltatásképpen v. Korn és v. Wangenheim ütlegetek helyeznek nekik kilátásba, hogy megerősödjenek bennök a szülőföld szeretete. És hogy a birtoktól eleső fiuknak, (kiknek nem jut hitbizomány) szintén meg legyen tisztességes ellátásuk, — továbbra is kizárólag a maguk számára akarják lefoglalni a legjobb állásokat a közigazgatásban és a hadseregben. Ezért gyűlölnék minden oly törekvést, mely itt megszorítólag hatna, mint például a paritás (egyenlő mérték) követelése a katolikusok részéről.

A konzervatív hírlapok most bizonyára azt fogják mondani, hogy ezen kijelentéseink „demokrata-manchesteriek”. De mi éppen olyan kevésé vagyunk barátai a szabad ívü börszociálisoknak, vagy a gabonahatáridő-üzéreknek, mint ok. Sőt úgy tetszik nekünk, hogy a törvényhozás és a kormány már tulságosan sok tekintettel van a töke érdekeire, ami a *wunkások* rovására esik. Liberális-mammonisztikus és kelet-elbai nagy uradalmi gazdasági politika szószólói között nemesek nehéz, hanem lehetetlen volna nekünk a választás, mert mi a két irány egyikéről se akarunk tudni.

Ezeket előrebocsátva, a Kreuzzeitung előbb említett panaszaira (a centrum állásfoglalása fölött a dán-

*) A mi nagyon „finom” izlésű sajtónk orrát bizonyosan elcsavarja ez a nyers kifejezés. Mert minálunk nem a hatás a fő, hanem a „fainság”. S mint látjuk, ehhez a német centumpárti lapok semmit se értenek. Az igaz, hogy az egész német katolikus közönséget talpra állították, önértékét fölkellették s egy győzedelmes hadsereggé szervezték, de hát mit ér mindez, ha nem finom módon tették s nem kipoitirozott nyelven szóltak, hanem olyan bárdolatlanul, hogy a legkisebb legényke is már az első olvasásra megértette! Azok az együgyűek nem is sejtik, hogy nem az olvasó közönség tömege egy lapnak a dicsősége, hanem az ékes nyelvezet. Sokat tanulhatnának ok a mi 2—3 ezer előfizetével bíró „nagy” lapjainktól.

Szerk.

kérdésben) még a következő rövid fölvilágosítást kell adnunk:

Ama lap kárörvendve jegyzi meg, hogy a kormány most hihetőleg nem „nagy bizalommal lesz irántunk.” (A centumpárt iránt.) Erre csak azon szavakkal felelhetünk, melyeket a Kreuzzeitung kedveltje, Köller ur, a szociálistákat üldöző törvények tárgyalása alkalmával mondott: „Nos, hát nem.” A centrum a maga elveinek megfelelően csinál politikát, nem gondolva se arra, hogy a kormánnyal harcba keveredjék, se arra, hogy úgy rendezkedjék be, hogy a kormánynak öröme legyen benne. Így például, a centrum mindig tisztelni fogja a korona jogait és soha se lesz megnyerhető bármilyen támadásra az uralkodói jogok ellen, de ugyanazon buzgalommal fog küzdeni a népjogokért is s nem fogja azokat miniszteri önkénykedés által elnyomni engedni. A centrum továbbá mindig küzdeni fog a nemzeti politikáért és a birodalom érdekeiért, de éppen úgy az igazságért is. A mi nézetünk szerint a jogot soha se szabad lábbal taposni. Még a „nemzeti” cél se szentesíti az ilyen eszközöket. Akinek ez nincsen inyére, azt békében futni engedjük, ha maga a kormány lesz is az.*

Nos, hogy a magát csak „keresztény”-nek nevező (bárha katolikus pénzen lett alapítva és fentartva), napilap a népjogok védelmében és kiküzdésében nem a centumpártot követi, egyszerűen csak a 149-ik szám vezércikkére kell utalnunk, melyben a következő badarságot olvashatni:

„Ellenben az általános választójogot ma Magyarországon semmiképpen se tartjuk kívánatosnak. Akik az általános választójogot követelik és annak csinálnak propagandát, azok vagy rosszhiszemű spekulánsok, vagy fogalomzavarban szenvedő álmodozók.”**)

Ezzel szemben ezt írja a németországi katolikus centumpárt az ő tavalyi választási fölhevítésében:

„Éppen olyan erélyesen védjük a német népek és az ő képviselőinek jogait. Minden támadásokat ezen jogokra, különösen az általános, egyenlő, közvetlen és titkos szavazati jogra nézve mi minden időben

**) Németországban Bismarck hozta be az általános választói jogot. Tehát Bismarck vagy rosszhiszemű spekuláns, vagy fogalomzavarban szenvedő álmodozó volt.

Windhorst, a nagy katolikus politikus is az általános választói jog mellett volt. Tehát Windhorst is vagy rosszhiszemű spekuláns, vagy fogalomzavarban szenvedő álmodozó volt.

Az egész katolikus centumpárt a legösszintébb hive az általános választójognak. Tehát a centumpárt is vagy rosszhiszemű spekulánsokból, vagy fogalomzavarban szenvedő álmodozókból áll.

1896-ik év május 10-én Ugron Gábor a budapesti újvásártéren nagyarányú népgyűlést tartott az általános választójog mellett. Tehát Ugron Gábor is vagy rosszhiszemű spekuláns, vagy fogalomzavarban szenvedő álmodozó.

E népgyűlésen a többek közt beszéltek: Kassich Péter, Förster Aurél, Meszlényi Lajos, Tankó János, Polónyi Géza, Kolozsváry Kiss István, Visontay Soma, Várady Károly és többek. Ezek tehát mind vagy rosszhiszemű spekulánsok, vagy fogalomzavarban szenvedő álmodozók.

A Magyar Néplap 1896-ik évi április hó 24-diki számában Kaas Ivor báró, a legelső magyar hírlapíró egy jeles cikket írt az általános szavazati jog mellett. Tehát Kaas Ivor is vagy rosszhiszemű spekuláns, vagy fogalomzavarban szenvedő álmodozó.

No de hát hol fogunk embert arra, hogy ezeket elhigye?

Lássá csak tisztelt keresztény szerkesztőség, nem jó olyan igen nagyokat mondani, mert a golyó túlfut a célon. Csak még néhány szerény kérdést bátorkodunk fölvetni.

a leghatározottabban visszautasítunk, amint eddig is tettük.

Azt hisszük, nem olyan rossz példa után indulunk, midőn mi azt követeljük, amit a *katolikus* centumpárt védelmez.

Mint hogy az a „keresztény“ hirlap mindig csak a *liberális lapokból* ollóztat, azért nem tudja még mostanig se, hogy milyen óriási lelkesedéssel fogadta és terjeszti a nép a 29 pontu kérvényt. S ha ama „keresztény“ napilap szerkesztőségében járatnák a zsidó „Politische Correspondenz“ helyett a „Centrums-Parlaments-Correspondenzet“ (C. P. C.), akkor tudnák, hogy a 29 pont számos pontja Németországban már rég be van hozva, és a centrum által védve.

Mivel az a „keresztény“ napilap nem akar, vagy talán fél *katolikus* napilap lenni, és valakit mégis ütni kell, a zsidók pedig most nebánsvirág nála is, mint a liberális lapoknál, hát folyton piszkálgatja a „Napihírek“ rovatában a keresztény nemzetiségeket. Pedig tudnia kellene, hogy a statisztika szerint a németek közül 25.16 százalék vagyis 500.271, a tótok közül 12. százalék vagyis 227.548, az oláhok közül 6.95 százalék, vagyis 179.888, a ruthének közül 7.33 százalék, vagyis 27.885, a horvátok közül 17.43 százalék, vagyis 32.006, a szerbek közül 11.12 százalék, vagyis 55.036 anyanyelven kívül magyarul is beszél. De legalább is tudnia illenék, hogy hazánkban 1.325.489 német, 1.328.077 tót, 6.855 oláh, 2.459 ruthén, 229.388 horvát-szerb, s egyéb nemzetiségű 148.529 vagyis összesen 3,074.576 nem magyar anyanyelvű római katolikus van, továbbá él itt 1.477.620 görög és örmény katolikus, kik bizonyára nem nagyon örülnek, ha anyanyelvük miatt még azon „keresztény“ napilap is majd minden lapszámában gonyolja és másodrangú állampolgárokká degradálja őket, pedig a képviselőválasztásoknál ezeknek a szavazata épen úgy számít, mint akiknek ősei Árpád vezérrel jöttek e hazába, mint teszem a zsidóké. Nagyon ajánlanók ama „keresztény“ napilapnak, hogy tartsa szem előtt a *katolikus centumpárt* és a *centrumpárti lapok* nemzetiségi politikáját, melyek a *katolikus igaz-*

ságosság által vezéreltetve nemcsak a *katolikus* franciák, hanem a tisztán lutheránus dánok anyanyelve jogainak is védelmére kelnek. bárha összesen csak 18 ezren vannak. Különösen is figyelmébe ajánlanók Lieber centumpárti vezérszónoknak 1899 február 17-én mondott kitünő beszédjének elolvasását, melyben a dánok védelmében többek közt ezeket mondá: „Az idegennek, ki felett uralkodunk, minden körülmények között meg kell hagyni az anyanyelvét, mert az ember elveszti teljes emberi méltóságát, ha erőszakosan elrabolják az anyanyelvét.“

Tehát ajánljuk a „keresztény“ napilap igazgatóinak: ne engedjék meg a „Napihírek“ ollózójának se hazánk nem magyar anyanyelvű polgárainak sértését, kigunyolását.

Amíg az a „keresztény“ napilap úgy van szerkesztve, hogy a vezércikke a Hazánkba, a tárczája a Pesti Hirlapba, a „Külföld“ és „Táviratok“ rovata az Egyenlőségbe vagy Népszavába a „Napihírek“ a Budapestbe és regénye a Kis Ujságba való addig az igazán keresztény közönség, vagyis a keresztény *katolikusok* részéről nem is reszesülhet oly pártolásban, aminőben a németországi *katolikusok* a centumpárti bithű sajtót részesítik.

És aztán uraim! „keresztény!“ Ez ma egy gyűjtőnév, mely a zsidókon kívül magába foglalja a *katolikusokat*, *kálmunistákat*, *lutheránusokat*, *görögkeletieket*, *unitáriusokat*, *baptistákat*, *nazarénusokat* stb. Ha tehát hazánk *katolikus* püspökei vegre ki is adatnának már kötelességökhöz híven egy pásztorlevelet, melyben a „*katolikus*“ sajtó pártolását ajánlanak a papságnak és a híveknek, az azért nem szaporítaná annak a „keresztény“ napilapnak előfizetőit éppen azért, mert mindeddig nem határozottan *katolikus*. hanem csak „keresztény“. Hisz a „Budapesti Hirlap“ is ilyen.

Hazánk 9 millió keresztény *katolikus* nem „keresztény“, hanem szigorúan „keresztény *katolikus*“ hirlapokat követel, melyek nem a felsőbb tizezrek, hanem a keresztény termelő osztályok, a nép millióinak érdekeit tartják szem előtt, mint a németországi centumpárti *katolikus* újságok. Legyen az önök programja is a *katolikus* néppárt 29 pontja és biztosíthatjuk, hogy nem győzik majd az előfizetőket névkönyvükbe beírni. Hogy a néppárt még nem hódította meg hazánk egész *katolikus* közönségét, az éppen a tisztelt „keresztény“ napilap ingadozó, nem szigorúan *katolikus* politikájának következménye. Sch. Gy.

Megegyezik-e az igazságossággal az általános szavazati jog?

Megegyezik-e az igazságossággal a honpolgárok nagy részének a jogból való kizárása?

Ellenkezik-e az evangéliummal az általános szavazati jog?

Ellenkezik-e az evangéliummal a milliók kizárása az emberi jogokból?

Követünk-e el bünt, ha az általános szavazati jogot sürgetjük?

Követünk-e el bünt, ha a szavazati jogért küzdünk?

Követünk-e el bünt, ha a szavazati jog ellen harcolunk?

Krisztus vallása nemde a szeretet vallása? Nos hát az-e a szeretet, ha én a jogtalanok millióit jogokkal akarom megajándékozni,

vagy ha a jogoktól továbbra is elakarom zárni őket?

Ezen kérdések után önként kitűnik, hogy ki szenved fogalomzavarban, vagy ki a rosszhiszemű spekuláns?

Aki jogait másokkal is meg akarja osztani, az kétség-

kívül nemesebb lelkű ember, mint az, aki ridegen elzár-

közva, mindent csak magának akar összeharácsolni és megtartani.

Azért téged nép, ismét arra szólítunk föl, hogy vet-

közd már le azt a pokoli mafflaságot és a magad jóvoltáért

követeld az *általános szavazati jogot*.

Bárhon legyen népgyűlés, folyton ezt kiáltozd:

Éljen az általános szavazati jog!

Éljen a titkos szavazás!

Éljen a 29 pont?

Szerk.

TÁRCA.

Épp az erős . . .

Épp az erős lelkűeknek

Élte teli keservvel.

Harcban mégse csüggettegek,

Égre bátran néznek fel.

Tépje vihar, zivatar bár

Koronáját a tölgynek,

Levéiben van s ágban csak kár,

Azok hamar megnőnek.

Ha elvonult a bösz vihar
S dühe elesenedede,
A nap meleg sugárral
Ujul a tölgy ereje.

S a helyébe, mit lehullat —
Ujra kap szép ágbogat,
Tépett lombja helyett újat,
Mely árnyába hívogat.

T. olvasóinkhoz!

A második felév küszöbén tisztelettel kérjük lapunk olvasóit, kiknek előfizetése június végén lejárt, legyenek szivesek előfizetésüket még a napokban megújítani, mert máskülönben a jövő számot már nem kaphatják meg.

Azért is esedezünk, hogy iparkodjanak lapunk számára ez alkalommal új előfizetőket is szerezni, mert eszméink csak úgy terjednek, ha a Magyar Néplap is terjed.

Teljes tisztelettel

a szerkesztőség.

Szentlélek kegyelme. Kecskeméten mult hó 25-én Zellei Julianna kun-szent-miklósi születésű cselédleány a református vallásból az igazi vallásba tért át. A hitvallást Hofusz Gábor káplán kezeibe tette le. — Lemhényben Jordáki Julianna, néhai Hannó József volt székely huszár trombitás özvegye, 78 éves tisztes öreg asszony és Kovács Ferenc, 42 éves szegény ember, az ev. református felekezetből az igaz egyház kebelébe tértek vissza. A hitvallást László József lemhényi plébános előtt tették le. Azután meggyóntak, az Oltáriszentségben az örök élet kenyerével táplálkoztak, majd bémálkoztak is, hogy a Szentlélek kegyelmével hitökben megerősitessenek, hogy annak törvényei szerint éljenek és áldásaiban részesüljenek mind ezen, mind a más világon. — Sándor Mária 19 éves hajadon keresztelő sz. János napján tette le a hitvallást Soroksáron Zabb János plébános kezeibe, ami annál örvedetesebb tény, mert ez már a 8-ik megtérő ama 15 hó alatt, mióta fent nevezett plébános a községben működik. — Szent Péter és Pál apostolok ünnepén a somogy megyei Geszti községben Nagy Mária református vallású hajadon visszatért az igaz egyház kebelébe. A hitvallást Gyöngyösi Imre káplán kezébe tette le, ki az ujonnan megtérthez, valamint a többi egybegyűltekhöz szép beszédet intézett. — Sebők József pálmajori lakos pünkösdi másodnapján a kálvinista vallásról áttért az igaz egyház kebelébe, a felső-teleki templomban.

A kármeliták budapesti temploma. Budapest egyik külvárosában, az Angyalföldön csodálatos ruházatu férfiak jelentek meg néhány év előtt. Barna

csuhában, széles karimájú fehér szőrkalapban, megcsuklyában jártak. Kezdetben a gyermekek utánok szaladtak s szájatva kísérték őket, mert ilyen csodákat még nem láttak. Sokan nevettek is rajtuk. Sőt voltak akik gunyolták is őket. S ime, ezeket a vegyes érzelmeiket ma már az általános tisztelet váltotta föl. Ha egy kármelita szerzetes — mert ők voltak e különös férfiak, — kilép az utcára, általános tisztelet veszi körül. A nagy munkástelepen minden fejről leemelődik a kalap, a nők és gyermekek pedig sietnek kezecskölni a jó atyáknak. De meg is érdemlik a különös vonzalmat és tiszteletet, mert amit e szigorú életű férfiak ottlétük óta az angyalföldi erkölcsök javítása terén végeztek, az egyszerűen csodaszámba megy. Már az igaz, hogy a lelkek átgurásához mesterileg értenek. A legnyersebb gyármunkás szive úgy alakul a kezük alatt, mint a viasz. Aki előbb ismerte az angyalföldi viszonyokat, az nem tud eleget csodálkozni a változáson. A legnagyobb érdem Soos Istváné, a kármeliták priorjéé, kinek bámulatos tevékenysége már zárdát, bérházat, kápolnát teremtett, s most épül a gyönyörű nagy templom, mely kétszázézer forintba fog kerülni, s e 200 ezer forintot mindugy szedte össze. Hozzá mert fogni a templom építéséhez egy krajcár nélkül. S ime, az Istennek méltó háza már annyira készen áll, hogy szt. Péter és Pál apostolok ünnepén a templomra fölhúzták a megváltás sz. jelet. A kereszt-föltevés délután négy óraker történt meg. A három méter magas és harmadfél mázsa súlyu keresztet a kültelki kaszinó tagjai vitték a kápolnába, hol a szertartást Kanovich Béla apátplébános végezte. A szertartás után Kálmán Károly országgyűlési képviselő beszédet mondott a kármelita-rendről és a templom történetéről. A keresztet körmenet vitte a templomtorony aljába, miközben az emelvényen a *Budapesti katolikus népkör* kara egyházi dalokat énekelt. Azután a keresztet csigán húzták föl a magasba, mialatt a főpallér a torony erkélyéről felköszöntöt mondott a pápára, és a királyra, az énekkar pedig a pápai himnuszot, majd pedig az Isten áldd meg a magyart énekelte. Az ünnepséget *Te Deum* fejezte be a kápolnában.

Sarlós Boldogasszony napja Osliban. Osliban nagy bucsu a Sarlós Boldogasszony napja, melyen évenként ezer meg ezer zarándok jelenik meg. Az idén is 5—6 ezer ájtatoskodó jelent meg e napon a csodatevő képnél. Györből főt. Nagy Ignác vezetése alatt különösen sokan jöttek, kik előtt feledhetetlen lesz az a vendégszerető szives fogadtatás, melyben a jámbor osli nép részesítette őket. Mikor a bucsusok megérkeztek, az osliak már ellepve tartották a szép templom környékét és a fáradt zarándokokat magyar szivességgel hívták barátságos hajlékaikba. Örömmel ajánlva föl nekik ágyaikat. Többen, kik a templomtól egy kissé távolabb laktak, szomoruan panaszkodtak, hogy ők is elkészítették az ágyakat s nem kaptak vendéget, pedig mily szivesen fogadták volna. Ezen bucsu alkalmával szentelte föl főt. Nagy Ignác azt a szobrot, melyet Borsódy Elek állíttatott az osli határra az erdőszélen. A fölszentelés alkalmával főt. Nagy Ignác ur gyönyörű beszédet mondott.

Püspöki szózat. A Magyar Néplap 25-ik számában buzdítottuk hazánk katolikusait, hogy minél nagyobb számban vegyenek részt a németországi katolikusoknak Neisseben tartandó nagygyűlésén. Hogy mit köszönhetnek a németországi katolikusok az ő nagygyűléseiknek, kitűnik az eichstätti püspök pásztorlevelének következő soráiból:

„A nagygyűléseknek (Németország katolikus egyleteinek) köszönhetjük legnagyobb részét az általános lelkesedést, melylyel a német katolikusok napjainkban vallásukhoz és egyházukhoz ragaszkodnak. Ezen nagygyűlések kebeléből származtak azon férfiak, kik a különböző országok *parlamentjeiben bátran és csüggedetlenül az egyház igazaiért harcolnak* és a centrumban egyesítve, kimondhatatlan küzdelmek, üldözések és gyanúsítások után elveik igazságossága, a harcban való egyetértésük és erélyes fellépésük által jelenleg oly előkelő helyet és befolyást vívtak ki maguknak, milyent Németországon kívül is alig találunk.”

Mi pedig újra és újra ajánlanók egyházi és világi katolikus urainknak, szakítsák meg fürdőzésüket és menjenek lelki fürdőre Neissebe, a németországi katolikus nagygyűlésére, hogy tanuljanak ott katolikus önérzetet és lelkesedést és a nép iránt való szeretetet. Kíváncsiak vagyunk, hány püspök jelenik meg a katolikus körök orsz. nagygyűlésén?

Képviselők halála. A mult héten két képviselő is meghalt. Az egyik *Radó Kálmán*, a felső-őöri (Vasm.) kerület képviselője, kit szombaton a karlsbadi fürdőn szélütés ért s annak következtében elhunyt. A másik *Zsámbokrétthy József*, a zsámbokréti (Nyitram.) kerület képviselője. A 74 éves öreg ur halálát hosszabb betegeskedés előzte meg.

Keresztény iskolatestvérek Pápan. Mint értesülünk a pápai katolikusok keresztény iskolatestvéreknek akarják átadni elemi iskolájukat s a rendfőnökséggel ez ügyre nézve már érintkezésbe is léptek. Ej, de hatalmas gondolat ez. A mi népünk a keresztény iskolatestvéreket még nem ismeri, de a külföldön már nagyon sok elemi népiskola van a kezükre bízva s valószínűleg ez az oka, hogy a külföldön a vallás dolgában nem oly tudatlan a katolikus társadalom, mint nálunk. Bár minden községben iskolatestvérek vezetnék az iskolákat!

Ünnepeket szentelj. Fenyvessy Ferenc veszprémi főispán nagy előszóval dörgölődzik a veszprémi püspök ur reverendájához, persze a jövőre való számítással, mert hát számító ember ám Fenyvessy ur. Ép azért hívjuk föl a figyelmét arra a körülményre, hogy egy „jó” katolikusnál többet várunk ám a püspöki ebédre megemésztésénél s a polgári törvények megtartásánál. Megkivánjuk tőle az egyház törvényeinek megtartását és megtartatását is. De úgy látszik, Fenyvessy ur erre nem sokat ad, mert lám, Veszprém-ben Péter és Pál ünnepén az épülő főispáni laknál csakugy dolgoztak, furtak, faragtak és kalapácsoltak, mint hétköznap. Miután Veszprém még nem Budapest, ahol a zsidó szellem már jól elnyomta a keresztény közszellemet s ahol legnagyobb ünnep a Jomkipur, nem gondolja-e a főispán ur, hogy a vallásos veszprémi nép megbotránkozik a csunya főispáni ünnepsérrészen? Vagy talán Fenyvessy ur nem tudja, hogy a katolikus egyház ünnepén tiltva vannak a szolgai munkák? Jó lenne ezt megtanulni s ehhez alkalmazkodni.

Mulatság. A berbenyiki katolikus olvasókör zászlószentelés alkalmából saját alaptökéje gyarapítására július hó 2-án a perbenyiki „Nyesés” mulató helyiségeiben sikerült zártkörű táncmulatságot rendezett, mely a kör céljaira szép hasznot eredményezett.

Emberies intézkedés. Münchenben a „Nationale Verlagsanstalt” könyvnyomda (ezelőtt G. J. Manz) igazgatósága a személyzet kérelmére a legelőkékenyebben megengedte, hogy az olyan munkások,

kik több mint 5 év óta vannak az intézetnél alkalmazva, évenként 8 napot, akik pedig 2 éven túl vannak ott, évi 3 napot kapjanak szünetképen. Természetesen heti fizetésüket ez idő alatt is teljesen megkapják. Hát a mi zsidó-részvénytársulataink mikor fognak keresztény munkásaiknak ily kedvezményeket adni?

Ajánljuk utánzásra. Ulmban a városi képviselőtestület elhatározta, hogy a várostól alkalmazott munkások részére rokkant- és nyugdíjpénztárt létesít. Rokkantságára joga van, ki legalább 10 évig folytonosan munkában volt a városnál; míg nyugdíjpenzre annak van igénye, ki 65 d.k. életét befejezte és legalább 20 évig volt a városnál egyfolytában alkalmazásban. A rokkantság és a nyugdíj a szolgálati-évekhez képest évi 220 és 450 márka között változik. A munkásoknak ezen pénztárhoz semminő címen se kell járulniok. A segélyeket egy gyűjtendő törzsvagyonból fizetik, amelyhez az évi költségvetésben bizonyos meghatározott összeget előírányoznak. Minálunk persze a városoknak nem lehet így munkásaikról gondoskodniok, mert különben kevesebb jutna a tekintetes és nagyságos Kriványoknak.

A mezőgazdasági kényszereladások Pörszországban 1889 óta folytonosan apadnak. 1888-ban 5943 mezőgazdasági földbirtokot árvereztek el, 1898-ban már csak 3575-öt. Az utolsó tíz évben tehát az ily kényszereladások több mint 40 százalékkal apadtak s még sohase adtak el kényszeruton oly kevés mezőgazdasági földbirtokot, mint 1898-ban. Az elárverezett földbirtokok területe is jelentékenyen csökkent. Ez a következménye az *általános, közvetlen s titkos szavazati jognak*, mert ha a képviselők választásába a nép nagy tömegének befolyása van, s a választás kimenelete az általános szavazati jognál fogva *egyedül* a néptől függ: bizony azok a képviselők nagyon keresik a nép kedvét s minél több olyan törvényt iparkodnak hozni, melyek a népek kedvére és hasznára vannak. Azért tehát minden józaneszű mezőgazdánk velünk együtt kell kiáltani: *Ejjen az általános, közvetlen és titkos szavazati jog!* Mert biz nem törődnek az urak a nép panaszaiival mindaddig, míg szavazati joga nincsen!

Nagy tűz. Székesfehérvárott a mult szombaton nagy szerencsétlenség történt. Reinitz Lipót fűszerkereskedő pincéjében fölrobbant a benzín, mire az egész bolt lángba borult. A ház teljesen porrá égett. Több emberélet is áldozata lett a borzasztó katasztrófának.

Adományok. Lapunkhoz a következő önkéntes adományok folytak be: *Szent Antal pörselyébe*, a szegények kenyerére: Ifju Kozma Sándor, Csepreg 1 frt, Poósz Márton, Kaplony 3 frt, Boross Ignác, Béla 2 frt, Lokner Lajos és neje, Kapnikbánya 10 frt, Kis Antal József, Kis-Görbő 1 frt, Vidoss Béla és Solec Mihályné Bodva-Vendégi 50—50 kr.

Kimutatás. A Nyulason, Mosonmegyében tervezett Szent-Sziv templomának építési alapja volt az utolsó kimutatás szerint 6627 frt. Ehhez újabbán következő kegyes adományok járultak: 1. Mehrerauból sz. misékre 90 frt 2. Nyulasról Basler Mihály 1 frt. Weich János 50 kr. özv. Wolfbeisz Anna 30 kr. Véber Mátyás 20 kr. Tehát az építési alap jelenleg 6719 frt. Ugyane jámbor célra Ns. Braun Adolf győri székese egyházi kanonok-apát ur tiz sz. misét sziveskedett elvállalni. Isten fizesse meg! Nyulas, 1899. június 26. *Házay Lajos* plebános.

HITBUZGALMI ROVAT.

Julius 9 - 15.

Julius 9.

1. Sz. Ciril püspök, vértanu. Kréta szigetén, Gortina városban, 50 éven át püspök volt. Décius császár uralkodása alatt Lucius helytartó, mint keresztényt máglyára ítélte. A máglyán nem égett el. A helytartó szabadon bocsátá, nemsokára ismét elfogatta és lefejeztette 84 éves korában.

2. Sz. Zenó, római hadseregbeli törzstiszt és más 10.200 katona, vértanuk. Keresztény hitükhöz való ragaszkodásuk miatt Dioklecián császár idejében, 297-ben, Rómában mint rabszolgák a fürdők építésénél munkára kényszerítették, a fürdők fölépítése után pedig különféle módon kivégeztettek.

3. Sz. Anatólia szüz és Bátor vértanuk. Anatólia előkelő római család ivadéka, mint keresztény örök szüzességben kívánt szolgálni Istennek. Aurélius Titusz, előkelő pogány ifju nőül kérte, de ő ellentmondott. Aurélius Anatóliát mezei birtokára vitette. Anatólia ott sok pogányt megtérített. A pogány papok ezért bevádolták. Fausztin, thórai helytartó Anatóliát elfogatta, kegyetlenül kizörtöztette, börtönbe záratta. Bátor nevű bűvészt pedig megbizta, hogy Anatólia börtönébe mérges kigyót bocsásson. Bátor úgy tett, de a kigyó Anatóliát nem bántotta. Bátor megtért. A helytartó Bátort lefejeztette, Anatóliát pedig ő maga szurta le kardjával 250-ben.

4. Sz. Giuliani Veronika szüz, apáca. 1660-ban született Merkatello városban. Orsolya névre kereszteltetett. Kiskorától fogva jámbor, istenfélő, erényes volt. Sok akadály leküzdése után 1677. július 17-én Citta di Castello városban kapucinus nőkolostorba lépett. Mint apáca, Veronika nevet vett föl. 1716-ban főnöknővé választott. Szent életét 1727. június 9-én fejezte be, 67 éves korában. VII. Pius pápa 1804-ben a boldogok, XVI. Gergely pápa pedig 1837. május 26-án a szentek közé iktatta.

Julius 10.

1. Sz. Felicitás özvegy és 7 fia, egymint: Január, Bódog, Fülöp, Szilván, Sándor, Vitályos, Marciális. Rómában éltek 150-ik év táján. Igen előkelők s gazdagok voltak. A pogányok életmódjától elütő keresztény szent életük nem tetszett a pogány bálványok papjainak. Ezek vádaskodására Antonin császár Publius nevű helytartó által őket a keresztény hit megtagadására akarta bírni, de ez sem ígérgetésekkel, sem fenyegetéssel nem sikerült. Mindnyájan inkább a vértanuságot szenvedték el, semhogy Krisztus Urunktól elpártoltak volna.

2. Sz. Udalrik, vagy Ulrik apát. Regensburgban, előkelő családból származott. Mint ifju, III. Henrik német császár udvarába került. Nemsokára azonban elhagyta az udvari fényt, pompát s Freisingenben egyházi pályára lépett, azután Jeruzsálembe zarándokolt. Onnan visszatérvén, a clugnii bencés-kolostorban szerzetessé, majd pappá szenteltetvén, a kolostor gyóntatójává, ujonmesterévé, a marágnaki apácák lelkészévé lett. Több kolostort emelt. Meghalt 1093. július 10-én.

3. Sz. Rufina és Szekundina szüzek, vértanuk. Rómában születtek, testvérek, Ausztériusz főnemes leá-

nyai voltak. Egyikök Armentáriusz, a másik Verinusz, keresztény hitüket megtagadott ifjakkal jegyeztettek el; de ők a hitelhagyottak nejeivé lenni nem akarván, Rómából titkon menekültek. Elfogattak és mivel hitüket ők is megtagadni nem akarták, Junius Donát helytartó őket lefejeztette és egy erdőben eltemettette, Galien császár idejében, a III. század második felében. Ereklükük 1120-ban a lateráni székesegyházba vitettek.

4. Sz. Amália szüz. Flandriában, 690 táján született. Főnemes családból eredt; a bilseni nőkolostorban neveltetett. Heristáli Pipin fia, Martell Károly nejeül ohajtá Auréliát, de ő egyedül az Ur Jézus jegyese kívánt maradni. A birtokain élt. Meghalt 772-ben. Tempse faluban temettetett el. 200 év múlva a blandinenbergi kolostorba vitették át. Ereklükét a XVI. században a reformátusok szétszörták.

5. Sz. Amália özvegy. Főnemes család ivadéka, landeni Pipin rokona, Witgár, lotharingi herceg neje. Gyermekei szentekké lettek, egymint: sz. Adalbert, cambrayi püspök, sz. Renildis és sz. Gudula apácák. Ő is apácává lett a maubeugi kolostorban. Meghalt 690-ben. Teste a lobbei kolostorból Bingenbe vitették át.

Julius 11.

1. I. sz. Piusz pápa, vértanu. Akvileában született. Atyja a tudományokban Rómában képezte. Pius pappá lett. Sz. Higin pápa halála után, 142-ben pápává választott. Eberen örködött a hitigazságok s a parancsok megtartása fölött: küzdött Bálint és Marcion eretnekek ellen. 157. július 11-én lefejeztetett.

2. Sz. Hildulf püspök. Előkelő bajor családból eredt, Regensburgban született. 666 táján trieri érsekké szenteltetett. Nemsokára sz. Benedek rendjébe lépett. Előbb a sz. Maximin kolostorába, utóbb a vogesi hegy-ségben levő Moyen Moutier kolostorba hol meg is halt 707-ben.

3. Sz. Laetus (Vig), vértanu fiu. 1152-ben Észak-Franciaországban, Savin községben született. Atyja Perrin takács és anyja Egea volt. Rokonait, mivel káromkodtak és őt illetlen viseletre akarták bírni, megfeddette: ezért azok boszúból Laetust orozva meggyilkolták, még mint fiut, 1169-ben.

4. Sz. Ilma (Amabilis) szüz. Angol királyi sarj. Rouenben mint apáca szentül élt és szentül is halt meg.

Julius 12.

1. Sz. Hermagorás püspök és Fortunát szerpap, vértanuk. Sz. Hermagorás sz. Márk evangélista tanítványa, Akvilea püspöke volt. Szebasztos helytartó őt kegyetlenül kizörtöztette, azután pedig börtönbe záratta és ott lefejeztette 66-ban.

2. Sz. Paulin püspök, Szevér pap, Lukács szerpap. Tibold katona. Paulint sz. Péter apostol lukkai püspökké tette. Paulin nagy buzgalommal és sikerrel is terjesztette az evangéliumot. Emiatt Néro császár őt és társait, Szevér papot, Lukács szerpapot, valamint Tibold katonát elfogatta, Paulint és Szevért halálra verette, Lukácsot és Tiboldot pedig lefejeztette 69-ben, július 12-én.

3. Gualbert sz. János, szerzetes-alapító, Flórenzből született, a X. század vége felé. Atyja katonatörzstiszt volt. János öcsesét Hugót, egyik nemes meggyilkolta. Ezért a gyilkost az apa is, János is, halálra kereste. János nagypénteken szoros hegyi uton találkozott a gyilkossal. A gyilkos a nagy irgalmu Jézus szerzetetére hivatkozva, bocsánatot kért. János megbocsátott neki. Templomba ment, a kereszt előtt ő is

bünei bocsánataért könyörgött. Azután szakított világias életével s sz. Minias kolostorában szerzetessé lett. Szigoruan élt. Apáttá választották, de az apáti tisztséget el nem vállalta. Kamalduli kolostorba távozott, onnan pedig az Árnas völgybe, Vallombrosába, ahol több kolostort épített, s alapítá az árnyasvölgyi szerzetesrendet 1030—1040 között. Küzdött a Simonia-bűn ellen. Meghalt 1073. július 12-én, 74 éves korában.

III. Szelestyén pápa 1193-ban a szentek közé iktatta.

4. Sz. Uguzó, juhász és sajt készítő, vértanu. Kómó partján, Kavernia völgyben, fősvény gazdánál szolgált, aki Uguzót szolgálatából elbocsátotta, mivel azt hitte, hogy Uguzó őt károsítja, lopja, mikor a szegényeknek, templomoknak a saját megtakarított pénzéből alamizsnákat ad. Uguzó máshoz szegődött be, ennek vagyona azóta szemlátomást gyarapodott. Előbbi gazdája emiatt irigységből Uguzót meggyilkolta.

5. Sz. Berenice, Veronika, feníciai származású. 12 éven át vérfolyásban szenvedett, az Ur Jézus ruhájának érintésekor hirtelen meggyógyult. Hálából háza előtt Fülöp-Cezareában az Ur Jézus ércszobrát állította föl. Szent halállal mult ki.

Julius 13.

1. Sz. Jenő püspök, Salutaris főesperes, Muritta szerpap, Emil orvos, Viktória urhölgy, Majorik fiu. Afrikában, Hunnerik, vandál király idejében szenvedtek vértanúságot. Jenő ugyan életben maradt, de kegyetlenül bántak vele is az arián eretnekek, míg Trasimund király uralkodása alatt számkivetésben, 505. július 13-án, Galliában, Alby falu mellett meg nem halt.

2. Sz. Jusztna és Zenó vértanuk. Sz. Jusztna Triesztben született keresztény szülőktől. Örök szüzességben kívánt Istené lenni. Visszaütasított kéri Flavián helytartónál bepanaszolták. Flavián őt arcul verette, megvesszőztette, kizsárolta, lefejeztette 289. július 13-án. Sz. Zenó, előkelő ur. Jusztnától, midőn az halálra vitetett, tréfából almát kért völegénye kertjéből. Jusztna csodálatos módon teljesítette Zenó kívánságát. Zenó rögtön Krisztus híve lett, magasztalta Krisztust. A helytartó emiatt ölombotokkal verette Zenót, nyelvét kiszakíttatta, végre lefejeztette.

3. Sz. Mildréda szüz. Merwald merci királynak és Komnéra, más néven Ermenburgnak leánya, a káléi nőkolostorban neveltetett. Örökös szüzességben élt, mint az Ur Jézus tiszta jegyese, az anyja által épített bencés nőkolostorban Minsrey községben. Meghalt 700-ik év táján.

Julius 14.

1. Sz. Bonaventura hibornok, püspök, egyháztanító. 1221-ben, Bagnareában született. Szülei: Fidenzai János és Ritelli Mária. Keresztneve János volt. 3 éves korában asszisi sz. Ferenc őt veszélyes betegségétől megszabadította, 5 éves korában Bonaventurának nevezte. Azóta Bonaventurának hívták. Sz. Ferenc szerzetébe lépett. Tanulása előtt mindig, tanulása közben is gyakran imádkozott. Kiváló tudós lett, olyan mint akvinói sz. Tamás, akivel egy időben élt s jó barátságban állt. Mindketten a párisi egyetemen tanítottak. Bonaventura 35 éves korában egyetemes rendfőnökké választották. X. Gergely pápa albánói püspökké és hibornokká tette. Résztvett a lioni zsinaton. A zsinat tartama alatt meghalt 1247. július 14-én. IV. Sükösd pápa 1482-ben a szentek közé iktatta. V. Sükösd pedig egyháztanítónak jelentette ki. Szeráfi Dokornak nevezzük.

2. Lelli-i sz. Kamil. 1550-ben született Bochianiko helységben. Ifju korában könnyelmű, mulatozó életet

élt, de utóbb megtért, majd mint napszámos szolgált Manfredóniában, a kapucinusok kolostorának építésénél; majd a kapucinus szerzetben próbált szerencsét, majd Rómában, kórházakban betegeket ápol; végre pedig a betegek ápolására külön testvérületet alapított. 32 éves korában a kis fiukkal tanult latinul, a gunyolódást békével tűrve. 1584-ben pappá szenteltetett. Testvérületét V. Sükösd pápa 1586. március 8-án „Beteg szolgák” neve alatt megerősítette. XIV. Gergely pápa pedig 1591-ben szerzetes-renddé tette. Nagy szolgálatokat tett e szerzetes-rend a betegek gondos ápolásával. Kamil meghalt 1614. július 14-én, 65 éves korában. XIV. Benedek pápa 1740-ben a szentek közé iktatta.

3. II. Henrik császár. Henrik bajor herceg és Gizella fia. 972-ben született. Sz. Farkas, ratisbori püspök nevelte. 22 éves korában, atyja halála után a bajor hercegség kormányzása reá szállott 1002-ben. III. Ottó német császár halála után, annak utódává választott. Sokat áldozott Isten dicsőségére, templomokat építtetett, püspökségeket alapított, alattvalóinak mind lelki üdvösségéről, mind pedig anyagi jólétéről gondoskodott. Szent misét naponként hallgatott, gyakran gyónt, áldozott. Szüz Máriát kiválóan tisztelte. Hitestársával, sz. Kingával szüzességben élt. Meghalt 1024. július 14-én, 54 éves korában. Gróna várban. III. Jenő 1145. március 14-én a szentek közé iktatta. A bambergi székesegyházban temettetett el.

4. Sz. Heraklász püspök, bölcselő. Origenes tanítványa volt az alexandriai hitelmező iskolában. Pappá szenteltetett, majd nemsokára alexandriai patriarkává. Tudományos oktatására messziről gyültek össze Alexandriába előkelő tudósok is. Meghalt 246-ban.

5. Sz. Jusztna katoná, vértanu. Rómában született s katonáskodott. Elhagyva a katonai életet, keresztény lett. Az egyik pogány ezredes elfogatta és Magnencius városfőnöknek átadta. Ez Jusztna megostoroztatta, ahol Jusztna meg is halt.

Julius 15.

1. Apostolok oszlása. Annak az emléket üljük ma, hogy az apostolok az Ur Jézus meghagyása szerint szétmentek a világ minden tájéka felé, a 45-ik évben.

2. Sz. Antiok orvos, sz. Cirjék vértanuk. Sz. Antiok mint keresztény orvos, betegeit keresztény életre is serkentette Szebaszte városban. Örményországban. Dioklecián császár helytartója, Adorján elfogatta, forró olajba dobatta, vadállatok elé vettette, végre lefejeztette. Cirjék hóhér volt, Antiokot ő végezte ki, de rögtön megtért és Krisztust vallotta. Ezért azonnal ő is lefejeztetett.

3. Sz. Jakab püspök. Királyi sarj. Nisibis, mezopotámiai városban született. A nyilvános élettől visszavonult egy magas hegyre, hol szigoruan élt. Nisibisi püspökké választott. Sokat tett az eretnek Ariusz ellen a keresztény hit védelmére s hívei javára. Meghalt 360 táján. Nagynak, bölcsnek nevezték kortársai.

4. B. Bernát örgróf. 1428-ban született. Szülei: Jakab, bádeni örgróf és Katalin, I. Károly lotharingi herceg leánya. Bernát III. Frigyes császár udvarában szerzetes módra élt. A szegényeket szerette. Naponként sz. misét hallgatott, elmélkedett. Vagyona egy harmadát a templomokra, a másik harmadát a szegényekre, a harmadik harmadát magára fordítá. Magányba készült vonulni. A császár őt a törökök ellen tervezett hadjárat vezetésével bizta meg. Bernát a hadjárat indulása előtt 1458. július 15-én meghalt Moncalieri városban. IV. Sükösd pápa 1481-ben a boldogok közé iktatta.

5. B. Korbárai Angelina szüz. Argioballi Jakab és Korbárai Anna grófi szülők leánya. Jupiter-hegyi várbán született. Róma mellett. Nőül adatott. de férjével örök szüzességben élt. 1394-ben férje meghalt. Szent Ferenc III. rendjébe lépett. Üldözték. rágalmazták. Folignóban kolostort emelt a III. rendű szabályos nők számára. Ez az első kolostoruk e III. rendbelieknek. Meghalt 1434-ben, 58 éves korában. XII. Leó pápa 1825-ben a boldogok közé iktatta.

MI UJSÁG A NAGYVILÁGBAN?

Belgium. A liberális lelkiismeretlenség most már Belgium nyugalma is megzavarta. Belgiumban a liberálisok napja leáldozott, kormányrendszerük megbukott, s a hatalom polcáról csufos vereségek foltjaival távozniok kellett. Ekkor katolikus kormány került Belgium élére, mert a katolikus párt jelöltjeit nagy többséggel választotta meg a nép. A katolikus kormány azonnal általános és titkos szavazati jogot hozott be s a munkások tömegei előtt is megnyitotta az alkotmányos élet kapuit. Kárörömmel nézték ezt a liberálisok és zsidószociálisták. Azt gondolták, hogy ezzel megölte magát a katolikus kormány, mert nem tudták föltenni, hogy a munkások a „klerikális“ pártra (ahogy a katolikus pártot csufolják), szavazzanak. Alig várhatták tehát, hogy képviselőválasztások legyenek. De bizony reményük nem teljesült, mert az 1896-ki választások alkalmával a katolikus párt még nagyobb többséget kapott, mint előbb, pedig ekkor már a munkások is szavaztak, még pedig titkosan. Míg előbb a katolikus párt csak 104 tagból állott, a 96 ki választáskor 111-re szaporodtak föl. Velük szemben pedig a szociálisták és liberálisok mindössze csak 32 mandátumot kaptak. Ez a liberálisok dühét a végtelenségig fokozta. Miután a választásnál nem tudták a kormányt legyőzni, most nyers erővel akarnak nekimenni. Erre éppen kedvező alkalom nyílt most. Ugyanis a kormány a választási törvényt reformálni (megváltoztatni) akarja, akkép, hogy a liberális és zsidószociálisták féktelen izgatásai lehetlenné váljanak. Ez faj a szociáldemokratáknak és az ő cimboráinak: a liberálisoknak. Ettől nagyon megijedtek s elhatározták, hogy e törvény megalkotását megakadályozzák. Nem ugyan észszel, mert az kevés van nekik, hanem erőszakkal. Megis kezdték mindjárt akkor midőn a miniszterelnök a javaslatot a házban bemutatta s az elnök tárgyalási idejét július hó 5 dikére kitűzte. Akkor az a 32 liberális képviselő elképzelhetetlen botrányt rögtönzött. A katolikus képviselőket megtámadták, verekedni kezdtek velük: ordítottak, trombitáltak, sipoltak, a padokat verték, senkit nem engedtek szóhoz jutni, a minisztereket legazemberezték, könyveket és tintatartókat dobáltak az elnökhöz. Majd az utcára vitték ki a féktelenkedést. Elvtársaikat magukhoz véve, bejárták Brüsszel utcáit, miközben forradalmi dalokat énekeltek, a köztársaságot éltették s a királyt abeugolták. Csoportjuk mindjobban szaporodott. Ezzel együtt bátorságuk is nőtt. Bevették az ablakokat, összetörték az utcalámpákat. A katonaság és csendőrség fölözslásra szólította föl őket, de ők a föl-szedett utcakövekkel feleltek. Erre aztán a katonaság fegyveréhez nyúlt, többször lőtt. Eközben többen izgató beszédeket tartottak s fölhivták a munkásokat, hogy a törvény tárgyalásának megkezdésekor, július hó 5 én

országos sztrájkot kezdjenek meg, hadd szüneteljen az országban minden munka.

A lázítás és forrongás lángjai az ország más városaiba is átesaptak s másutt is hasonló lázongások törték ki.

A kormány erre képviselőházi tanácskozásokat fölfüggesztette s szóba állott az ellenzék vezéréberekkel. Az ellenzék azt akarja, hogy a választójog megreformálást célzó törvényjavaslatot a kormány ejtse el. De erről meg a kormány nem akar hallani, mert ez meghátrálás volna. A király azonban amellett volt, hogy a nyugalom helyreállítása végett vissza kell vonni a javaslatot. 65 brüsszeli munkás egyesület és 120 ezer bányamunkás elhatározta, hogy beszüntetik a munkát azonnal, ha a választási reformjavaslatot, akár csak módosított alakban is, újra előterjesztik. A brüsszeli, antwerpeni, lüttichi és genti polgármesterek a királynál voltak kihallgatáson, akinek sürgősen ajánlották, hogy a kormányt bocsássa el. A király semmi nyilatkozatot nem tett. A polgármesterek távozása után a miniszterelnököt hívatta. Azt hiszik, a király nem fogja a miniszteriumot elbocsátani. A király *Marechal* és *Chateilier* parancsnokló tábornokokat magához hívatta és rendkívüli intézkedésekről tanácskozott velük. Ugy látszik, a kormány csak azért kötött fegyverszünetet a tüntetőkkel, hogy az erősebb ellenállásra elkészülhessen. A katonaság készenléiben van a kaszárnyákban s a vidékről a fővárosba vonták a csendőrséget. A kormány a leghatározottabb ellenállásra van eltökélve. Több városban nagyarányú tüntetések voltak. Haudonban egy kormányparti ember házát dinamittal akarták fölrobbantani, de csak a kapu rongálódott meg.

Franciaország. Dreyfus már francia földön van s a rennesi fogházban várja pörének revízióját, vagyis új tárgyalását. Senki se tudta hol fog partraszállani. A legnagyobb titokban végeztek mindent, hogy a tüntetéseket elkerüljék. A lapok tudósítói pedig nagyon lesték a tengerparton Dreyfus hajóját, de hiába. Egy elhagyatott helyen, dühöngő viharban, sötét éjjel szállt ki a hazaáruló zsidókapitány a szárazra. Hajója nem jöhetvén a partra, csónakon hozták ki. A parton a csendőrség átvette s külön vonaton vitte Rennes felé. Az állomáson nagy néptömeg várta. Midőn a vonat megállott, lesték-várták, hogy melyikből száll ki Dreyfus, de bizony egyikből se szállt ki, mert az állomás előtt 10 kilométerrel megállt a vonat s ott kocsira ültették Dreyfust s míg a vonatra várók az állomáson lesték, addig kocsiin észrevétlenül vitték a fogházba. 52 hónapot töltött a száműzetésben. Egy kissé megöszült és meghajlott ez idő alatt. Felesége is Rennesbe utazott s naponkint meglátogatja férjét a fogházban. Ügyvédei is ott vannak már. Azt hiszik, szeptember előtt nem kezdik meg ügyének tárgyalását.

KÖNYVES-POLC.

„Szent skapuláré“ című imakönyvet mos nyomatták ki *harmadszor* a győri kármelita atyák, am az imakönyv kedvességének kétségtelen bizonyítéka. Ez az imádságos könyvet senki se nélkülözheti, ki a skapulárét viseli, mert benne megtalál mindent, amit a skapuláréről tudni kell. Meg van ez imakönyvben az ugynevezett „*Kis Officium*“ is, amit a skapuláré-tár-

sulat tagjainak végezniök kell. De másféle imádságok is vannak benne. Tehát akinek ez imakönyve megvan, más imádságos könyvre nincs szüksége. Társulati tagok azért tekintsék kötelességüknek e szép imakönyv buzgó terjesztését maguk között, de a társulat keretein kívül is. Ára füzve 30 kr., egyszerűen kötve 55 kr., diszpeldány 1 frt 05 kr., egyszerű bőrkötés 2 frt, párnásan kötve 3 frt. Megrendelhető ezen a címen: *Kármelita atyák, Győr. 1—15.*

A király és haza. Pillantás I. Ferenc József uralkodására 1886-tól 1892-ig. Irta és Erzsébet királynénk szellemének szenteli Simon Péter főgimnáziumi tanár, a Szent-István-társulat igazgató választmányának tagja. Harmincznyolc képpel.

Ily címen három vastag kötetet kaptunk; Örömmel fogtunk átlapozásához, mert az író, Simon Péter neve kezesség volt, hogy derék munka fekszik előtünk. Nem is csalódtunk. A halás tárgyat a szerző ügyesen dolgozta föl. Munkája oly szép, oly érdekes, hogy alig tudunk tőle megválni. Különösen az első könyv, mely feledhetetlen királynénk emlékét van hivatva megörökíteni, mély nyomokat vág az olvasó lelkében. Igen szép azonban a II. és III. könyv is melyben a szerző Rudolf trónörökös emlékével foglalkozik. E két borongós kötet után azonban a harmadikból, melyet IV. V. könyvnek nevez a szerző, meleg derű sugárzik felénk; hisz abban a kis magyar királyleánynak, Mária Valériának emel szép emléket. Mintha temetőből virágos rétre lépnénk, midőn a két első kötet után a harmadikat olvassuk. Itt csak örömet, csak sugarat, csak illatot találunk. Csak később lesz a táj zordonabbá, midőn a szerző a kis királyleány élete mellett, a kornak rajzát adja s a politikai küzdelmek sokszor kíméletlen epizódjait veti papírra.

Simon Péter e három kötetével nemcsak feledhetetlen királynénknak, Rudolf királyfinak és Mária Valériának emelt maradandó emléket, de önmagának is. S mi csak örvendünk, hogy e szép és alapos munka egy régi kipróbált vallásos katolikus író műve. Megérdemli e munka, hogy meleg fölkarolásban részesüljön s akinek tehetsége van, szerezze meg. Könyvtárát szép és értékes művel fogja szaporítani. Csak egyet sajnálunk, hogy ezt a katolikus szellemű munkát zsidó-nyomda állította ki. Mért ne lehetett volna valamelyik katolikus nyomdára bízni? Itt van például mindjárt a *Szent-Gellért katolikus nyomda*, mely bizonyára adhatott volna oly kiállítást, aminőt Weissenberger Ármin adott.

Jézus Krisztus isteni Megváltónk élete. A négy evangéliumból időrendben összeállította és magyarázó jegyzetekkel ellátta dr. Balits Antal székesegyházi kanonok. Ára csak 1 frt. Kit ne érdekelné az Ur Jézus Krisztusnak élettörténete amelyet mindenki ismer ugyan, de rendszeresen és időrendben nagyon kevesen ismernek. Sőt népies könyv még nem is volt eddig a magyar irodalomban, mely édes Jézusunk életét ekkép tárgyalta volna. Balits ur tehát, a rendszert tekintve, uttörő munkát végzett. S derekasán végezte, mert könyve könnyed, egyszerű, világos. Teménytelen jegyzeteivel pedig a nehezebb helyeket megvilágítja. Ajánljuk is a legmelegebben olvasóink szives figyelmébe. Reméljük, hogy ezt a nagyon hasznos könyvet, ami Jézusunk hiteles élettörténetét minden előfizetők megveszi. Kapható a *Magyar Néplap szerkesztőségében. Budapest, Práter utca 44. sz.* Aki 1 forintot beküld, annak azonnal küldjük a könyvet.

LEVELEZÉS.

Sopron-Szill. Ismeretes a *Magyar Néplap* olvasói előtt, hogy az őszi megyebizottsági tagválasztáskor a közönség hagyánysága, nemtörődömsége folytán Sopron-Szillot két jegyző lett megválasztva. Restelte magát ekkor nálunk mindenki. Hiszen képviselő-választáskor mi lobogtattuk legjobban *Rakovszky István* zászlaját, a mit — hála Isten, nemcsak meg nem bántunk, de büszkék vagyunk rá! A jó Isten azonban módot nyújtott arra, hogy a mulasztást jóvá tegyük. Az egyik buzgó jegyzőpárti bíró ugyanis a szavazati lapokat — mintha csak valami mis-mas történt volna velük — elégette. Ezen az alapon sikerült végre a harmadik fokón, a *közigazgatási bíróságnál* a választást megsemmisíttetni.

Az új választás e hó elsején történt. Most is akadtak ugyan olyanok, a kik azt tartották, hogy náluk nélkül megtörténik, de a többség megjött és egy-két kivétellel — a kik itt is ott is tetszeni akarnak — egyértelműleg szavazott: úgy hogy *Buday Bálint* és *Pozsgai József néppárti* polgárok nagy többséggel győztek a két jegyző fölött.

Megirtuk — ezen dolgot okulásul, hogy a mi esetünkben mások is megtanulják, miszerint leszavazni nemcsak jogunk, de **kötelességünk**. A ki ezt elmulasztja, az *rest a jóra*, a mi pedig egyike a *jóbiatoknak*. Másodszor, ha törvénytelenység történt, keressük igazunkat, míg meg nem találjuk.

Eljenek mindazok, kik a keresztény Magyarország ujjá alakításához csak egy homok szemmel is járulnak!

Megjegyzés. Ime, ha a nép talpon áll és kötelességét lelkiismerete szerint teljesíti, megadja a győzelmet az Isten. De sült galambok nem röpködnek a szánkba. Azért kell szavaznunk. Hisz ha mindenki azt gondolja: én nálam nélkül is meglesz a dolog, akkor bizony nem lesz meg, mint az őszi választás is bizonyítja. Hogy olyanok is voltak néhányan, akik a néppárti jelöltek ellen szavaztak azt ugyan sajnáljuk, de kétségbe nem esünk miatta. Azt már az ő természetük hozza magával. Iám, a disznó is szívesebben henteget a sárban, mint a virágos réten. Nekünk az is elég lesz, ha a becsületes emberek összetartanak. Akkor is győzünk.

Eljen a 29 pont!!

Szerk.

Közgazdaság.

A vaj festése. A legolcsóbb és egyuttal legártatlanabb vajfestő szer a közönséges sárgarépa, illetőleg annak a festőanyaga. E célből a sárgarépát finomra meg kell reszelni, forró vízbe tenni, a sárgás levét leönteni, finoman megszünni, lehűteni és úgy keverni a köpülésbe szánt tejfölbe. Az ily módon köpült vajnak szép sárgás színe lesz, anélkül, hogy az ize csak legcsekélyebb módosulást is szenvedne. Némely helyeken rendszeren alkalmazzák a festés ezen módját és a piacokon, különösen téli időkben sokkal kapósabb és jobb áron is kel az ily vaj, mint a színtelen.

A csalán haszna. A csalánt legfőlebb pulyka-nevelésnél szoktuk értékesíteni, pedig tapasztalt emberek állítása szerint többféle hasznát is lehet látni. Így híres lócsiszárok mondják, hogy a csalán magja kitünő hatással van a lovak szépségére: sőt az egész, megszáritott növénynek is megvan az a hatása. A mag és

a vágott növény tyukok esése közé keverve télen azokat tojásra serkenti. Végre a csalánmag-főzet, úgy mondják, igen hatásos szer a vérhas ellen.

Padlósurolás. A padló tisztasága a szoba egyik legfőbb ékessége: annak surolását tehát a szorgalmas gazdasszony, ha egyben tisztaságszerető is, soha se szokta hosszabb ideig elmulasztani. Ahol egy kissé kimélni is lehet a padlót, nagyon szép, ha azt fehérén tartják. Ehhez azonban nem éppen szükséges, jobban mondva éppen nem szükséges, hogy szappannal sikálják föl azt, mert megteszi olcsóbb szer is. Vegyünk egy rész frissen oltott meszet és három rész fehér murvát. A suroló kefét ebbe a keverékbe mártogatjuk és ezzel suroljuk föl a padlót. A mesz minden piszkot eltüntet, minden férget megöl és fehérré teszi a padlót. Surolás után tiszta vízzel kell leöblíteni a padlót.

Kötözőháncs készítése. Háncsot többnyire hársfából szoktunk készíteni, de elég jót szolgálhat az ákác, a szil, a jegenye és az egerfa is. Csak hogy nem mindenki tudja a háncskészítés módját. E célból lehetőleg sima és hosszú ágakat vágunk, a héját leszedjük, csomóba kötjük és napos helyen folyó vízbe fektetjük. Néhány hét alatt a kéreg leázik és a háncs elválik tőle. Álló vizet is lehet használni, de ebben nem szabad oly sokáig hagyni, mert előbb leázik és a háncs elernyedne. Magától értetődik, hogy a folyóvízben áztatott háncs sokkal jobb és tartósabb mint amaz, mellette nem is oly kiállhatlan szaga.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

S. I. (Győr.) Amint kimarad, kérünk figyelmeztetést. — Gy. R. (K.-Füss.) Köszönet: jön. — K. J. (Csömödér.) Majd

a törvényszéki tárgyaláson bebizonyíthatja, hogy joga volt annyit főgni le, amennyit lefogott. Ha ezt be tudja bizonyítani, akkor nem kell aggódnia. — R. I. (Földeák.) A tanév Csákován október 1-én kezdődik, de tekintettel a főleveendők korlátolt számára, célszerű már augusztus hó első felében írásbelileg jelentkezni az intézet igazgatóságánál. Szükséges, hogy jól tudjon írni, olvasni, számolni, továbbá 17 éves elmult legyen. Egészséges voltát orvosi bizonyítvánnyal, iskolázottságát pedig iskolai bizonyítvánnyal kell bizonyítani. Szüleitől írásbeli nyilatkozat is kell, hogy a kiszabott tápdíjat, félévenként 75—75 forintot kifizetik. Ezért kap lakást és étellemezést. A tanfolyam két év. — K. F. (Peér.) Nem lehet, mert levelét nem tartottuk meg. — K. I. (Komárom.) Nem tanácsoljuk, mert csakugyan van egy miniszteri rendelet, mely szerint engedelem nélkül semmiféle célra nem szabad gyűjteni. A sorsjegyeknek utána nézünk. — J. M. (Tisza-Beő.) Féléve terjesztették föl alapszabályait? Akkor még ne panaszkodjanak. A kath. körök országos szövetsége már 11 hónapja terjesztette föl alapszabályait, és sok utánjárásra, nagy sürgetésre csak a mult heten hagyták helyben. — L. P. (Mária-Radna.) Ha lapját a levélhordó elsikkasztja, — ahogy írja, — vagy késő szolgáltatja kézhez, forduljon egy közönséges levelben a posta-igazgatósághoz s tegyen panaszt a levélhordó ellen. (A levélre bílyeg nem kell.) Majd meg fogja látni, hogy mindjárt rendesen kézhez veszi a lapját. — M. I. (Csanád.) Figyelemmel kísérjük, hogy beadja-e? — Drávafek. A kálvinistáknak nagyon tetszett a Bánffy-kormány és a vele paklizó Kossuth-párt, mert Bánffy kálvinista volt s kálvinista politikát csinált. Ez pedig nagy érdem kálvinista atyáinkiai szemében. Ezért még azt is elnézték, hogy kész lett volna az ország érdekeit áruba bocsátani, mert hát a kálvinistáknak minden szabad, mint a tárnoki jegyzőnek: s akármit tesznek, az mind hazafias cselekedet. Mi katolikusok meg ő szerintük, akkor is hazaárulók vagyunk, ha a nép javáért fáradozhatatlanul küzdünk s e szegény haza üdvének előmozdítására mindent megteszünk. Hja, ilyen a kálvinista igazságosság. Ők csak olyan Olay-féle katolikusok becsülnék. No hisz, össze is illenek.

A szerkesztésért felelős: **Lopsonyi Miklós.**

Népies lurdi zarándokút.

A lurdi szenthelyre mindjobban vágyó népek nem lehetett eddigelé egy könnyen eljutnia. Csak most, hosszas fáradozás után eszközölhettem ki, hogy:

mindazokat, akik július havában a 3-ik helyért 53, a 2-ikért 68 forintot hozzám beküldenek,

azokat elvezérelhetem

LOURDESBA,

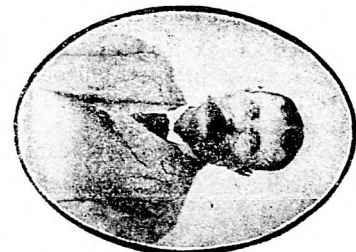
a szeptember 4-én esti fél 9 órakor Budapest kerepesi-úti pályaudvarról püspöki áldással induló különvonaton.

Hajó csak Fiumétől Velencéig.

Milánót, Marseillest, Tulúzt meglátogatva érünk Kisasszonyra, LOURDESBA 4 napra. Az egész út 11 napig tart.

Várossy Gyula,

országos képviselő,
Csongrád-Kisteleki plébános.

Tyuksszem
és szemölcsben
szenevedőiknek

egy mindenhol található növény, mely évek óta kitűnő sikerrel használják gyógyításhoz. Bizonyult, a mennyiben pár napi alkalmazás után töle a tyuksszem örökre kivész, ajánlunk használati utasítást díjmentesen küldeni.

DEÁK FERENC

Budapest, Práter-utca 44. sz.

(Valaszra 15. kros helyeg melléklendő.)

Egyedüli hazaigyártmány!
a legújabb javított erős villamos áramu
VOLTA-KERESZT.

Hazai gyártmány!

Hazai gyártmány!

A híres 1998. számú legújabb javított
VOLTA-KERESZT

az összes eddigi készítményeket kétszeresen feltűlmuja villamos erőben. Ez szabályozza a vérkeringést, felfrissíti és tisztítja a vért, elüzi az álmatlanságot, előmozdítja az étvágyat, edzi a testet. A legújabb javított villamos Volta-kereszt a test mérsékelt, de folytonos magnetikus villanyozás következtében ajánlatos a következő esetekben:

Csúsz, köszvény, idegyöngeség, álmatlanság, hideg kezek és lábak, buskomorság, sápkór, asztma, merevedés, göres, bőrbetegség, gyomorhaja, influenza, köhögés, fülzugás, fogfájás, hysteria, főfájások, szivdobogás, kólika stb stb. Ára 1 frt 80 kr 2 frt előre beküldése mellett bementve. „VOLTA-SZIV” ára 1 frt 50 kr., utánvéttel 20 krral több; hozzávaló különleges szalag 20 kr.

Kapható:

Taussig J. Budapest VII., Csömöri-ut23/a.

Nálam kaphatók sz Antal olvasók, sz Antal képek, zsebhen hordható kis szt Antal szobrok, (Igen érdekes tárgy). Imakönyvek, Rómából való vászon, Veronika kendők és szt. Péter láncok, megrendelhető

ZRADULA ETELKÁNÁL, Vác, Fő-ut20.

Kitünő anyag, olcsó bevásárlási forrás!

Gépolajok. 100 kg.	Fedéllemezpép 1.10, 1.40, 1.80 1 drb 10 m. hosszú.
ásvány gépolaj 17.— frt	
la orosz 26.— „	Vegyos crikkek. 100 kg.
la olivin 36.— „	Gyps stucca ur 2.25 frt
égő olaj 40.— „	.. alab. 3.25 „
sűrített gépkenőcs 32.— „	roman cement 1.50 „
Kocsi-kenőcs.	portland „ 3.20 „
fekete 6.—	zöldgalicz 5.— „
sárga 7.—	keserő só 6.— „
kék 8.—	
.. vizen uszó 9.—	Olajfestőkek minden színben 32.—
küriai kiv. flo. 10.—	Szobapadlólack
Szerszám-kenőcs	1 klg. dobozb. 80.—
kiv. finom 40.—	express copallack 75.—
közönséges 24.—	lenolaj kencze 36.—
halz-sir 24.—	enyv 38.—
Kátrány-termékek.	Schellack 1.10
Carbolneum (fateltető szer) 11.—	
kőszénkátrány 5.—	

Minden fajta száraz festék legolcsóbban.

Uradalmak, fogyasztási szövetkezetek árengedményt nyernek

Wertheim és Blayer czégnél

Budapest, VIII. ker., Baross-utca 82. sz. n. — Telefon 63—84.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment Capsici comp.

Ez az híres kátrány olentált az 186 megpróbálásának, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomosillapító bedörzshésként alkalmazták kátrányonél, eszénél, tagzaggatásnál és megkötéseknel és az orvosok által bedörzshéskre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű készítség, melynek egy kártartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 ft. üvegekben árban majdnem minden gyógy-szertárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerüzemnél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen szívesen legyünk, mert több kisebbértékű utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter cégjegyzés nélküli mint nem valódi utánzat vissza.

RICHTER F. AB. és társa, es. és k. utvári 104104, BUDAPEST.

RÉTAY és BÉNEDEK

miseruhák, egyházi szerek, zászlók és egyleti lobogók gyára

oltár és szószék-építész, templom-diszítő és aranyozó vállalat

Budapest IV. kerület, Lipót-utca 21. sz.

A nagymélt. és főúsztelendő Császka György kalocsai érsek, a budapesti és a kézdívásárbhelyi oltáregylet szállító.

Ajánlják bőven felszerelt raktárukat, nevezetesen: miseruhákat, templomi zászlókat, tűzoltó-, iskolai és temetkezésegyleti, iparos-dalegyleti lobogókat, szentségtartókat, kelyheket, áldoztató kelyheket, kereszteteket, füstölőket, oltárlámpákat, csillárokat, szobrokat, nagy választékban! Elfogadják stációképek és szentképek festését; oltárok, Mária-tronok, Krisztus-sirok es szoszekek akármilyen rajz szerinti művészies elkészítését. Egyházi kélmék, csipkek, falfeszületek, bucsujáró feszületek nagy választékban kaphatók rak'árunkon.

Kívánatra készségesen küldünk bármintve árjegyzékeket és alkalmas mintákat.

VALÓDI
Lourdesi-víz

a csodaforrásból, eredeti egyliteres pa-
laokban, csomagolással s bérmentesen
2 frt 10 kr.

Az „Elő-rózsafüzérek” részére Szent-
títok, sorsolási levek, felvételi könyvecskék és
alap szabályok. — Gyönyörű kivitelű „Lourdesi-
szobrok” barlanggal és Bernadettevel: páduai
Szent-Antal szobrok és képek 50 krajczártól
feljebb; továbbá más szent szobrok és képek va-
lamint valódi Jeruzsálemi és egyéb társulati
olvasók; ugyaziate minden létező imakönyv
megrendelhető vagy a pénz előleges beküldése
ellen kapható: lapunk kiadóhivatalában,
Budapest, VIII. ker. Práter-utca 44.

Iszakosság

gyógyítható a már számos
esetben fényes eredmé-
nyel használt, a „Sas gyógy-
szertárban” külön orvosi ren-
delet szerint készült, „Iszá-
kosság” elleni szerrel. Igen
sok elismerő levél. Az életének tudta nélkül is beadható.
Egy adag ára 2 frt 20 kr., egy kettős adag, mely makacs
bajnál szükséges, 4 frt 40 kr.; az utóbbi összeg előleges bekül-
dése mellett, bérmentes átküldés. Kapható: Sas-gyógyszertár-
ban, Lajos-utca 10. sz.

MATTONI'S
GISSHÜBLER
reinstes
alkalicshar
SAUFBRUNN

Több évi tapasztalat után
bebizonyult, hogy a legtöké-
letesebb és tartósságánál
fogva a legolcsóbb perme-
tezőgép a Vermorel-féle

**„CSÁSZÁR
FECSKENDŐ”**

mely eddig minden verse-
nyen, melyen részt vett az
első díjat nyerte. Erős réz-
buttonnal nickelezett ré-
szekkel gondos kiállítás
által nincs eltömésnek és
javításnak kitéve. Legújabb
1899. évi minta.
Ára csomagolással együtt
csak 12 frt.

Megrendelhető Sohr József urnál SZILL, Somogy megye

Megrendelések keretnek, ha utóbbi szállításra is már most föladni,
hogy azt előirt időre pontosan eszközölhessem. Utávvétellel vagy a pénz
előleges beküldése mellett.

!! Teljes jótállás !!

Dr Wosinsky Balfi
(Wolfs. M.) Sopronm.
gyógyfürdője.

Télen és nyáron nyitva. Enyhe égélj kiterjedett erdővel, borított, hegyek
által szelektől védett, gyönyörű vidék. Kifünő vastartalmu savanyúvíz,
kénes és vasas ásványfürdők, vasis lápfürdők, villamos kénfürdők
(dr Gärtner módszere szerint) villamos fényfürdők, hidegvíz-gyógyintézet.
— Minden a legnagyobb kényelemmel ellátva.

Reumás bajok, köszvény, vérszegénység, női bajok, elhízottság stb. ellen
Fürdő-gyógytár, vasuti és postaállomás helyben. A
sz. déli vasut Kópháza — Balfi állomásától 2¹/₂ kilométerre.
♦♦ Bővebb felvilágosítással szolgál a fürdőigazgatóság. ♦♦

Tessék figyelni.

Hazánkban a kaszakereskedők nagy mérvben űzik a szédélgést és az üzérke-
dést. És miután a „Szent-Antal” jegyű kaszámmal, melynek híre bejárta az egész
országot, egy kissé a szédélgőknek a körműkre koppantottam, azt mindenféle fur-
fanggal utánozzák, és el akarják hitetni, hogy ócska portékájuk valódi „Szent-Antal”
kaszka, ezzel szemben kijelentem, hogy Magyarországon sem ügynököt, sem utazót nem
tartok és a valódi „Szent-Antal” kaszka csak nálam kapható.

A tisztelt gazdaközönségnek egy nélkülözhetetlen és legtöbbet használt szerszáma a kasza, a
jó kasza egy kincs; a rossz kasza egy olyan nyög, mely nem érdemli meg, hogy kézbevétsék. Mindenki meg van arról gyö-
ződve és mégis vakon hisz a czifra nevekkel felavatott kaszakban és magukat még magaslató elárusítóknak. Az egyedüli kasza,
mely eddig minden tulajdonosát várakozáson felül kielégítette,

== a Szent-Antal kasza, ==

mely méltán megérdemli a **nép kaszája** címet mint a hogy sok vidéken nevezik.

Ezen kasza elismerésének egy nagyobb részét szívós, sem nagyon kemény, sem lágy és csodálatra méltó könnyű-
ségének köszönheti.

Különösen azért felel meg a közönség kívánságának, mert a „Szent-Antal” kaszának erős nyaka, tgen vékony pengéje van
és egy rendes kaszás ember kezéhez van igazítva; nem kell kovacskezre adni a nyakat hajlítani, mert ezáltal kasza hátulja
rendesen lágyul. Sok gazda a hibás kalapálás által a legjobb kaszát is elfrontja, ez a „Szent-Antal” kaszánál nem jöhet elő, mert
az már ki van kalapálva és kipróbálva lesz a gazdaközönségnek átadva.

A „Szt-Antal” kaszával csupán egyszeri kalapálással több napon át lehet dolgozni és egyetlen kaszaköfönéssel
120—150 lépésnyire lehet akár a legkeményebb és legsűrűbb hegyi nűben is kaszálni.

Minden darabért jótállást vállalok és a meg nem felelőt kicserélem.

	70	75	80	85	90	95	100	em. hosszú
A szent-Antal kasza árai:	1 frt	1.05 kr	1.10 kr.	1.15 kr.	1.20 kr.	1.25 kr.	1.30 kr.	

Amergani kaszaköf a legmegfelelőbb. Ára 25 kr., 10 drb 2 frt. — Ezüst acél kalapáló készülék álló és ka-
lapács párban ára 85 krajczár. — Szent Antal acél sarlók darabonként 35 krajczár 10 drb 3 forint.
5 darab kasza rendelésnél a posta költséget a kaszagyár fizeti 10 drb rendelésnél egy darab ingyen. Megrendelhető:

SOHR JÓZSEF urnál **Somogy-Szili.**

A szent Antal kasza csak akkor valódi ha a fókán ismert védjegyem és a tabláján nagy olvasható betűkkel ezen fol-
irat van: „Sohr Szent Ants' acél kaszája.”

Megrendeléseket ha utóbbi szállításra is már most kérem beküldeni.